

norsk FILATELISTISK TIDSSKRIFT

TIDSSKRIFT
FOR FRIMERKESAMLERE
UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

REDAKTØR: JARLE O. STENS DAL

Redaksjonens adresse:
Postboks 46 — Høvik

NR. 10

OKTOBER 1944

3. ÅRG.

Forfalsking i stor stil av 50 øre V m/vannmerke

Innstilling til O.F.K. ang. undersøkelsene. — Resultatet av den kjemiske undersøkelse. — Erklæring fra faktorene i Moestue's trykkeri.

Oslo, 18. september 1944.

Til Oslo Filatelist-Klub,
Hers.

I dagene omkring 25. august i år fikk flere av byens frimerkehandlere tilbud om 50 øre V med vannmerke i store partier. I den anledning telefonerte Dan Thune-Larsen til meg 26. august og mente at det burde anstilles nærmere undersøkelse. Klubbens formann var oppmerksom på forholdet og det ble derfor tatt telefoner til byens frimerkehandlere med anmodning om å rapportere alle tilbud på disse merker. 29. august hadde jeg en meddelelse om de store utbud av merkene i Morgenpostens Frimerkespalte hvor jeg advarte samlerne mot kjøp av merkene uten på forhånd å forsikre seg om ektheten. Den påfølgende dag ble jeg oppsøkt av A. som hadde med ca. 350 merker som han hadde på hånden gjennom B. som igjen hadde merkene i kommisjon for C. A. hadde ikke betalt merkene, men vilde først undersøke ektheten siden det var framkastet mistanke om falske merker. Jarle O. Stensdal kom også tilfeldigvis innom kontoret og i fellesskap underkastet så A., Stensdal og jeg merkene en undersøkelse. Vi ble enige om at trykket på de merker A. hadde lot til å være renere og at V-ene syntes slankere enn på de bevislig ekte merker. Stensdal bemerket også at avstanden fra den utvendige til den innvendige spiss på V-ene syntes å være større på de ekte merker enn på de mistenkelige merker. A. og jeg ble enige om at det beste vilde være å oppsøke postverket og be om å få se gjennom postverkets byttebeholdninger av V-merkene. Dette fikk vi anledning til og foretok så en kontroll sammen med en av postverkets tegnere. Det viste seg da at ingen av de merker som var i postverkets besiddelse tilsvarte de mistenkelige merker. Vi ble

deretter enige om å oppsøke postfullmektig Vold-Johansen i Postverkets Frimerkesalg til Samlere for å få undersøkt numrene på de ark av 50 øre med vannmerke (uten V) som for tiden solgtes fra Samlerluken. Det viste seg da at numrene på disse ark tilsvarte de nummer de mistenkelige ark hadde. Dette kunde imidlertid ikke taes som noe bevis for ektheten, da frimerketrykkeriets maskiner nummererer til 100 000, for deretter å begynne på 1 igjen. Det var derfor tenkelig at en eventuell falskner kunde ha innkjøpt ark av 50 øre med vannmerke i Samlerluken og at han hadde ventet med innkjøp til numrene tilsvarte de nummer som gikk dengang V-merkene ble trykket. Jeg ble deretter overlatt en 60-blokk av merkene for å framlegge disse for Moestue's trykkeri som i 1941 hadde utført trykningen av V-merkene. I mellomtiden fikk jeg besøk av Dan Thune-Larsen som hadde tatt med en 25-blokk av ekte merker. Ved gjennomlysning konstaterte han at V-ene i 25-blokken og i de mistenkelige ark ikke dekket hverandre. Jeg fikk låne Thune-Larsens ekte merker og avla så grosserer Knut Moestue et besøk i trykkeriet hvor jeg redegjorde for saken. Han tilkalte faktor Thorbjørn Kristoffersen som hadde stått for monteringen av trykksatsen og han mente straks å kunne si at hvis V-ene ikke dekket hverandre nøyaktig, måtte det foreligge et trykk som ikke stemte med det opprinnelige.

Med disse uttalelser fra trykkeriets fagfolk, hadde jeg igjen en samtale med formannen som var enig i at man straks burde gå til nøyaktige undersøkelser. Jeg fikk av formannen fullmakt til straks å foreta de nødvendige ting til sakens oppklaring. Etter denne konferanse oppsøkte jeg så hr. statsguardein, dr.ing. Wilhelm Holwech, som av meg fikk overlatt 120 mistenkelige og 33 ekte merker. Den påfølgende dag fikk jeg av Moestues trykkeri oversendt en avstøpning av de

V-er som var blitt benyttet ved trykningen av V-merkene, og denne ble straks oversendt hr. dr.ing. Holwech. Det var grunn til å tro at merkene Eiermenn vilde komme til å forlange merkene tilbakelevert innen prøven vilde være ferdig, og jeg oppsøkte derfor fungerende generaldirektør i postverket, hr. Gathe, for å få postverket interessert i en foreløbig beslagleggelse av de mistenkelige merker. Hr. Gathe mente imidlertid at man burde vente med å blande politiet inn i saken inntil hr. Holwechs uttalelser forelå. Vi ble imidlertid enig om at den beste løsning på saken måtte være å henvende seg til A. og be ham utlevere meg alle de merker han hadde. Hvis så hr. C. gjennom B. bestemt vilde forlange merkene returnert kunde man meddele at samtlige merker var til undersøkelse, da A ikke vilde kjøpe merkene for garanti forelå. Hvis så hr. C. fremdeles skulde forlange merkene i retur, kunde man gå til politiet for å få lagt et foreløbig beslag på merkene. A. stillet seg straks villig til å gå med på en slik ordning og jeg fikk derfor anledning til å disponere over alle de merker A. hadde på hånden. Alle disse ble så oversendt dr.ing. Holwech, unnatt en liten blokk som ble liggende igjen hos B.

De merker som hittil var kjent var de merker B. hadde i kommisjon plus ca. 300 merker som D. hadde til salg for en herre hvis navn jeg ikke kjenner. Disse merkene har en noe uklar opprinnelse, da de visstnok av D.'s forbindelse skal være kjøpt av en «ukjent mann». Jeg innestår ikke for at dette er helt riktig, men jeg har iallfall forstått det slik. A. og jeg har funnet at de merker D. har, stemmer nøyaktig overens med de mistenkelige. D. har måttet levere sine merker tilbake til Eiermannen, men vedla et brev hvor han gjorde oppmerksom på at merkene sannsynligvis er falske og at Eiermannen vil utsette seg for ansvar dersom han selger noen av dem for noe bestemt foreligger av de pågående prøver.

Noen dager etter at A.'s merker og avstøpningen av V-ene var overlatt dr.ing. Holwech, var han ferdig med de foreløbige prøver og vi avla Emil Moestue's trykkeri et besøk i fellesskap. De foreløbige resultater av undersøkelsene ble forelagt faktor Thorbjørn Kristoffersen og faktor Engelhardt Borge som begge erklærte at slike feil som de hr. Holwech hadde funnet ikke kunde forekomme ved trykningen. Hr. Holwech hadde bl. a. påvist en konstant uregelmessighet i V-enes størrelse, i det de mistenkelige V-ene var vesentlig høyere enn de ekte merkere. Det ble da gjort oppmerksom på at de V-er som var benyttet var støpt fra to messingmatriser i trykkeriets Ludlow-anlegg, og det finnes bare to slike matriser slik at forvekslinger ikke har kunnet finne sted. Enn videre hadde ikke trykkeriet noen annen V som lå så nær opptil de mistenkelige V-ene som målingene hadde vist.

Fra trykkeriets side ble det gjort alt for å bistå med oppklaringen av saken og det ble gitt en rekke opplysninger som var av den største interesse. Således fikk vi se Ludlow-anlegget i drift og derved bevis for riktigheten av at bl. a. størrelsen av de nystøpte V-er var konstant.

Lørdag 16. september forelå så hr. Holwechs innstilling med resultat av prøvningen. Denne finnes vedlagt.

Innstillingen ga jo forsåvidt fullgodt bevis for at det forelå forskjelligheter som trykkeriets fagmenn hadde erklært for umulige etter den trykkmetode som var anvendt ved trykning av V-merk-

ene. For å få hel sikkerhet forfattet jeg imidlertid en erklæring som jeg forela faktor Kristoffersen og faktor Borge i dag (18/9) med spørsmål om de kunde undertegne denne.

Etter å ha sett gjennom dr.ing. Holwechs innstilling og de vedlagte fotografier, erklærte begge at de kunde undertegne erklæringen som finnes vedlagt.

Med denne erklæring skulde vel de foreliggende V-merker kunde ansees som falske.

Jeg står til enhver tid til klubbens disposisjon med opplysninger og hjelp som måtte være nødvendig i anledning saken.

Ærbødigst

Odvar Johs. Witzøe (sign.)

*

Dr.ing. Wilhelm Holwech

Statsguardein

Analysér

Prøvetagning, forsøk, vareprøving

Teknisk konsulent M.T.K.F.

Laboratorium

Wesselsgt. 8

Telefon 21 035

Oslo, 15. sept. 1944.

Oslo Filatelist-Klub,
c/o Hr. Odvar Johs. Witzøe,
Postboks 684,
Oslo.

Nr. 12902 — 31/8 44.

Undersøkelse av V-stemplede frimerker.

Til undersøkelse forelå øverste del av ark nr. 74931 og 74871 med 60 st. 50 øre norske V-stemplede frimerker, 2 hele ark nr. 74864 og 74934 av ikke nærmere spesifisert opprinnelse. Dessuten som sammenligningsmateriale: en 6-blokk øvre høyre hjørne, en 25-blokk øvre venstre hjørne ark nr. 74109, ett helt ark nr. 72096, oppgitt å være innkjøpt på Oslo hovedpostkontor.

I henhold til oppdrag av 31/8 skal det søkes konstatert om der er noen forskjell mellom de to serier prøver med hensyn til det påtrykte V-stempel.

Undersøkelsen bragte som resultat at der er en målbar og konstant forskjell i V-tegnets dimensjoner i de to serier av prøver. Mens således V-tegnets armer på merker fra Oslo postkontor har en lengde på 8,7—8,8 mm og en tykkelse på 1,35 mm, er de tilsvarende dimensjoner på merkene av ukjent opprinnelse 9,0—9,1 mm og 1,30 mm. Se vedlagte forstørrede fotografi.

Fra firmaet Emil Moestue A/S, som har utført trykningen av V-tegnet for postvesenet, har jeg mottatt nye, ubrukte avstøpninger av de to messingmatriser, som er blitt benyttet under trykningsarbeidet. Prøvetrykk med disse avstøpninger stemmer nøye overens med V-tegnet på de ekte merker. Da V-tegnets armer på merkene av ukjent opprinnelse er lengre enn på prøvetrykket fra de nye avstøpninger og på de ekte merker, kan forskjellen ikke skyldes slitasje.

Utførte målinger viser videre, at der er en målbar og relativt konstant forskjell i avstanden mellom V-tegnene. På de ekte merker er den vertikale avstand fra overkanten av øverste til

overkanten av nederste V 215,3 mm, mens den for merkene av ukjent opprinnelse er 216,5 mm. Den horisontale avstand for hele raden av V-er er 184,0 mm for de ekte merker og for merker av ukjent opprinnelse 183,0 mm i øverste rad og 182,0 mm i nederste rad.

Ved overdekning og undersøkelse i gjennomfallende lys kan det konstateres at V-tegnene på alle foreliggende prøver av ekte merker stemmer overens med hensyn til plassering og derfor må

antas å være trykt med samme satsform. Likeledes stemmer alle foreliggende prøver av ukjent opprinnelse overens.

Ved overdekning av et ark ekte merker og et ark av ukjent opprinnelse kan det, overensstemmende med den utmålte forskjell i avstand, påvises en systematisk økende forskjell i plasseringen av V-tegnene. Se vedlagte fotografier hvor det ekte ark ligger underst og arket av ukjent opprinnelse øverst.

De påviste systematiske avvikelser viser at der til oppbygning av satsformene i de to serier av prøver er anvendt forskjellig blindmateriell.

Videre er å bemerke, at V-tegnene på arket med ekte merker står meget nøyaktig på linje, både horisontalt og vertikalt, mens der i plasseringen på arkene av ukjent opprinnelse kan påvises uregelmessige avvikelser fra linjen på over 0,5 mm. Dette synes å tyde på at der til oppbygning av satsformene i de to tilfeller er benyttet forskjellig framgangsmåte.

På grunnlag av de ved undersøkelsen framkomne resultater finner jeg å måtte trekke den slutning, at V-tegnene på de foreliggende prøver 50 øre norske V-stemplede frimerker med vannmerke av ukjent opprinnelse, er trykt med andre typer og annet blindmateriell enn de foreliggende prøver av samme frimerke oppgitt å være innkjøpt på Oslo hovedpostkontor.

Ærbødigst

W. Holwech (sign.)

*

Erklæring

Undertegnede, faktor Thorbjørn Kristoffersen og faktor Engelhardt Borge i firma Emil Moestue A/S, som utførte trykningen av V-merkene, er av Oslo Filatelist-Klubs representant Odvar Johs. Witzøe blitt forelagt to ark og to 60-blokker av 50 øre V med vannmerke som man har hatt mistanke om er falske.

Merkene har vært undersøkt av statsguardein, dr.ing. Wilhelm Holwech, hvis skriftlige innstilling om undersøkelsen er forelagt oss. På grunnlag av hans undersøkelser og uttalelser, erklærer vi:

1. Ved trykning av de originale V-er ble det bare benyttet typer støpt i vårt Ludlow-anlegg. V-ene ble støpt i to nøyaktig like messingmatriser. Det finnes kun to slike matriser i vårt trykkeri, hvilket umuliggjør forveksling med andre typer eller differanse i V-enes størrelse.
2. En uregelmessighet i V-enes stilling til hverandre, som den som er påvist i de arkene som er forelagt oss, og som framgår tydelig i et forelagt fotografi tatt av dr.ing. Holwech, kan ikke være framkommet i vårt Ludlow-anlegg som arbeider med den største presisjon.

Det blindmateriell som ble benyttet under trykningen av de originale V-er er ensartet, og kan ikke ha forårsaket de differanser i V-enes stilling til hverandre som på det fotografi som er forelagt oss.

3. På grunnlag av ovenstående mener vi derfor å kunne erklære at de merkene som er forelagt oss, og har vært undersøkt av hr. dr.ing. Holwech, ikke kan være trykket med de satser som ble benyttet under trykningen av V-merkene i Emil Moestue's trykkeri og under vår kontroll høsten 1941.

Oslo, 18. september 1944.

Thorbjørn Kristoffersen (sign.)
faktor.

Engelhardt Borge (sign.)
faktor.

Bertr. C. Middelthon 65 år.

Bertr. C. Middelthon fyller den 8. oktober 65 år, en milepel, hvor vel de fleste tenker på de rolige og fredelige dager som ligger framfor en. Men aldri har der vel vært slik blåst om Middelthons navn som no. Han er sine meningers mann, han liker strid.

Det er ikke så lite hr. Bertr. C. Middelthon i fra nittiårene har utrettet for vår hobby. Han er en av stifterne av Norsk Frimerkeklubb av 1897, av Stavanger Filatelist Klub i 1925 og av Norsk Filatelistforbund i 1931 samt var dette forbunds første formann.

I en vanskelig tid overtok han stillingen som norsk redaktør av Nordisk F.T., et vanskelig arbeid i en brytningstid, hvor det unge spirer fram, nye ideer fødtes. En vanskelig tid for enhver, hvor tanker, forslag og handlinger krevet en stor elastisitet av den som skulde legge tingene fram for Nordens samlere. Intet under at strid oppsto, men dette passet fødselsdagsbarnet — kampens gny var hans rapsodi. Han tok ikke hensyn til Norsk F.T., sine gamle forbindelser, nei, meningen måtte ut og formen ble krass.

Imidlertid, dagen er hans. Store og små samlere vil erindre hans 65 årsdag og Norsk F.T.s lesere vil i ærbødighet gratulere og ønske sitt forbunds første formann et behagelig otium omgitt av sin hobbys gleder. *Abr. Odjfell.*

†

Gustav A. Olsen.

En interessert forkjemper for vår hobby, Gustav A. Olsen, avgikk ved døden 10. oktober. Olsen var blant stifterne av Arbeidernes Filatelistklubb, hvis sekretær han var i årene 1933—41. Han nedla et stort og godt arbeid for sin klubb, og ved sine artikler i «Lørdagskvelden» hvis frimerkespalte han redigerte i årene 1939 til 1941, bidro han meget til å fremme interessen for frimerkesamling i de brede lag. *T. H.*

ISLANDS FRIMERKER

Av ingeniør CARL A. PIHL

(Forts. fra nr. 7—8/1944.)

	Opp- lag	Tryknings- termin	Farge	Tagget 12% Papir	Opplags- størrelse	Inklusive merker med
3 aur	1	1897/98	matt brunoransje	tykt	300 000	GILDI-overtr.
3 aur	1	1901/02	okergul	»	300 000	GILDI-overtr.
4 aur	1	1899/00	rosa og brungrå	»	202 500	GILDI-overtr.
5 aur	1	1896/97	gulaktig grønn	»	250 000	Prir-overtrykk
	2	98/99	grønn, olivengrøn	»	500 000	GILDI-overtr.
6 aur	1	1897/98	mørkgrå	»	100 000	
	2	98/99	lysegrå	»	400 000	GILDI-overtr.
10 aur	1	1897/98	karmin—rosakarmin	»	200 000	
	2	98/99		»	500 000	GILDI-overtr.
16 aur	1	1896/97	brun	»	100 000	GILDI-overtr.
20 aur	1	1896/97	grålig ultramarin	»	100 000	
	2	98/99	matt blå	»	400 000	GILDI-overtr.
25 aur	1	1900/01	lysbrun og himmelblå	»	202 500	GILDI-overtr.
40 aur	1	1898/99	lilla	»	200 000	alle med GILDI
50 aur	1	1898/99	lysblå og karmin	»	100 000	GILDI-overtr.

5 aur blå er omtrent like god i begge tagginger. Meget tyder på at første opplag ble utgitt i tagging 12½ og det annet i 14 : 13½, men det er ikke fastslått. Prir-merkenes opplagstall er kjent, mens GILDI-merkenes bare kan antydes anslagsvis. En unntagelse danner 40 aur, tagging 12¼, hvor hele opplaget ble brukt til overtrykksmerker. Allikevel eksisterer noen få ubrukte eksemplarer uten overtrykk. Disse er altså ikke offisielle, men skriver seg fra over-tallige trykkeriark.

Ved hjelp av tabellen, sammenligning med overtrykte merker, av og til også ved studium av avstemplinger, lar de enkelte utgaver seg i regelen lett lokalisere. Men ved de 5 første opplag av fintaggede 10-aur er forskjellen så liten at en vanskelig når fram uten bruk av kvartslampe. Av andre holdepunkter bør noteres at trykket i 1. opplag av 6 og 16 aur ofte har et sprinkel- eller gitterlignende utseende, 2. opplag et klart og skarpt, mens det i 4. opplag av de samme verdier og i 3. opplag av 5 og 20 aur (grøn og blå) i regelen gir et glinsende ferniss-aktig inntrykk.

Prøvetrykk eksisterer av de 6 tidligste verdier fra 1876/77. 5 aur i en avvikende ultramarin nyanse, de andre i de utgitte farger. Alle er uttagede og på tynt til mellomtykt papir uten vannmerke. Etter sigende skal 5 aur også forekomme som prøvetrykk i den ordinære blå farge på papir med vannmerke. Jfr. det foran anførte om tilsynelatende uttagede eksemplarer.

Offisielle nytrykk danner den velkjente etterbestilling av 1904 for å imøtekomme henvendelser fra flere av Verdenspostforeningens medlemsstater som ikke hadde mottatt det stipulerte antall GILDI-merker, tilsammen 726 serier, og som ble nødvendig fordi overtrykksmerkene allerede var utsolgt. Leveransen var på 5000 stk. av hver verdi hvorav en større del ble sendt til Island for overtrykking, uten at en har oppgave over hvor mange. Av de tiloversblevne merker uten overtrykk er en del sivet ut til handlere og samlere. De er:

3 aur	guloransje
4 »	rosa og grå
5 »	smaragdgrøn
6 »	grå
10 »	rosakarmin
16 »	brun
20 »	blå
25 »	lysbrun og lysblå
40 »	lillapurpur
50 »	lysblå og karmin
100 »	brun og brunlilla

Taggingen er 12¼, vannmerke det endrede kronevannmerke «ny krone» som i mellomtiden var tatt i bruk til Chr. IX-utgavene av 1902/04, mens fargen til dels avviker fra de ordinære frimerkers.

De i Reykjavik vanlig brukte stempler var til å begynne med antikvastemplet (2), fra omkring 1882/83 groteskstemplet (3) og noe seinere det litt større stempel (4). Bruken av det første stempel ser ut til å ha opphørt ut i 90-årene, i hvert fall er det ikke kjent på de grovtaggede merker. En sjelden gang opptrer stempeletype 3 med såkalte blannede siffrer, dvs. datotall dels i grotesk- dels i antikvatyper. Stempelvarianten skriver seg fra midt i 80-årene og tyder på at der er brukt typemateriale fra ett av de eldre stempler til reparasjon etter en beskadigelse. Det gamle «danske» stempel (1) forekommer av og til opp gjennom årene, selv 3-ringsstemplet treffes en sjelden gang på enkelte av de fintaggede merker. De tidligere nevnte lokale postkontor, som etter skildingsmerkenes tid var blitt supplert med ESKIFJORDUR, hadde fra først av bare antikvastemplet (2), mens andre etter begynnelsen av 80-årene nyopprettede kontor brukte det store groteskstemplet (4).

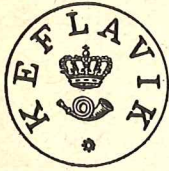
I 1891 ble i Reykjavik tatt i bruk, omkring 1899 også ved de andre postkontor, et nytt stempel i sveitsertype (5), et «brøstempel» som for første gang også inneholder årstall. Etter hvert kom dette stempel til mer og mer å fortrenge de eldre stempler.

5

6

7

8

Ved siden av postkontorene fantes tidlig en rekke innleveringssteder eller samlesteder for post, «Brjefhirdingar», som opprinnelig ikke hadde egne stempler. Fra slutten av 80-årene ble de imidlertid utstyrt med spesielle gummistempler i tre typer. De to første var enningsstempler, det eldste og sjeldneste med stedsnavn i antikva (6), det annet mer alminnelige i egyptiske bokstaver (7), mens det tredje var et dobbeltkretsstempel med stedsnavn i grotesktyper (8). Merkelig nok forekommer sistnevnte også med stedsnavnet REYKJAVIK. Samme stempel dessuten med innskrift BRJEFHIRDING til bruk på lokale postbåter. Stempelfarge svart eller fiolett.

Andre avstemplinger er den under skildingsmerkene omtalte skipsavstempling, danske (og Færøyske) nummer- og stedsstempler, samt forskjellige blekkannulleringer. Aur-merkene forekommer relativt ofte med engelske nummerstempler (131, 221, 466, 545 m. v.) eller skipsavstemplingen SHIP LETTER. Norske stempler (Bergen, Stavanger) er sjeldnere.

Frimerkene og de samtidige tjenestemerker ble satt ut av kurs 9. oktober 1902 og restbeholdningene for størsteparten benyttet til de seinere GILDI-merker. 2. opplag av fiolette 20 aur var da på det nærmeste intakt, men ble allikevel ikke brukt til overtrykksmerker fordi fargen ikke var som av Verdenspostforeningen fastsatt. Be-

vislig ekte brukte eksemplarer er rariteter, men der finnes tallrike leilighets- eller etteravstemp-linger som f. eks. REIKJAVIK og GRENJADARSTADUR i stempeltype 2 og gummistemp-lene AKRANES, SAUERBÆR, SAUDARKROKUR m. fl.

Tjenestemerken 1876–1901.

Tegning i ett fra frimerkene avvikende mønster og original-gravering i stål eller messing ble også her levert av Ph. Batz. Moderstemplet var uten de to tallangivelser og de store verditallene ble gravert eller stanset inn på de respektive trykkstempler etter retningspunkter som før omtalt. Derimot kan umulig de små tall ha vært gravert direkte fordi de framtrer farget på hvit bunn. Det er ikke trolig at graveringen fant sted i matrisene, men heller sannsynlig på små metallstykker som ble festet i en utsparing i moderstemplet og utvekslet ved forarbeidelsen av de enkelte trykkstempler. Som en eiendommelighet må nevnes at lille 1-tall i 10 aur er i antikvatype, mens det i 16 aur er i stenskrift eller grotesktype på samme vis som ved 10 og 16 aur frimerker. Karakteristisk for 5 aur er punktumet mellom tall og verdibetegnelse. Det kan være satt for å svekke virkningen av et for stort mellomrom, men kan også tenkes å være en reminisens fra påbegynt feilgravering (50 aur).

Trykkplaten for 4 aur fra 1900/01 hadde 100, alle de eldre verdier 25 merkeklisjeer som altså betinget fire trykkoperasjoner for framstilling av arkene. De tidligste klisjeer har mange småfeil og var antagelig stereotypier, mens klisjeene for 50 aur og den seinere 4 aur var utført i galvanoplastikk. Akkurat som før beskrevet ble platene satt opp pånytt mellom hvert trykkopplag unnatt mellom 2. og 3. opplag av 5 aur. For denne verdien later det imidlertid til å ha foregått en omplating ut i opplag 3.

Papir og vannmerke som før, flere verdier kjent også med omvendt vannmerke. Taggingen er 14 : 13½ og etter 1896 12¾. 5 aur forekommer også utagget (sml. 10 aur frim.) og 16 aur fra 1895/96 med perforeringsfeilen.

Som for frimerkene hitsettes en tabell over papirsort, opplagstall m. m.:

	Opp- lag	Tryknings- termin	Farge	Tagget : 13½	Papir	Opplags- størrelse	Inklusive merker med
3 aur	1	1882/83	matt oransjegul		tynt	50 000	
	2	89/90	lys guloransje		middels	50 000	GILDI-overtr.
5 aur	1	1878/79	matt brun		tynt	30 000	uten tagging
	2	84/85	gullig brun		middels	50 000	
	3	91/92	olivenbrun		»	50 000	GILDI-overtr.
	4	92/93	brun		»	100 000	GILDI-overtr.
10 aur	1	1876/77	ultramarin		tynt	50 000	
	2	91/92	blå, gråblå		{ middels (også tykt)	100 000	GILDI-overtr.
16 aur	1	1876/77	livlig karmin		tynt	40 000	
	2	95/96	karmin		tykt	50 000	GILDI-overtr.
20 aur	1	1876/77	gullig grøn		tynt	30 000	
	2	81/82	gulgrøn		»	50 000	
	3	91/92	lysegrøn		middels	60 000	GILDI-overtr.
50 aur	1	1894/95	matt rødilla		»	105 000	GILDI-overtr.

	Opp-Tryknings- lag	termin	Farge	Tagget 12¼ Papir	Opplags- størrelse	Inklusive merker med
3 aur	1	1896/97	matt oransjegul	tykt	50 000	
	2	98/99	matt guloransje	»	200 000	GILDI-overtr.
4 aur	1	1900/01	grå	»	202 500	GILDI-overtr.
5 aur	1	1898/99	brun	»	300 000	alle med GILDI
10 aur	1	1898/99	ultramarinblå	»	300 000	GILDI-overtr.
20 aur	1	1898/99	grøn (nyanser)	»	200 000	alle med GILDI

I likhet med 40 aur frimerke ble hele opplaget av grovtaggede 5 og 20 aurs tjenestemerker utelukkende anvendt til overtrykksutgaven. Allikevel er noen få eksemplarer på uoffisiell veg sluppet ut fra Thieles trykkeri.

De enkelte opplag er lette å bestemme, bare må en være oppmerksom på at de anførte hovedfarger kan nyansere ganske meget, det gjelder særlig 2. opplag av 10 aur. 1. opplag av 20 aur er kjennetegnet ved trykkets ofte sprinkellignende utseende, 3. opplag av 5 aur ved det sølvglinsende fernissaktige trykk.

Samtidig som for frimerkene og i lignende antall, i tagging 12¼ og med det nye kronevannmerke, ble der også tatt offisielle nytrykk av de 7 tjenestemerker:

3 aur, guloransje.	16 aur, karminrosa.
4 » grå.	20 » grøn.
5 » brun.	50 » matt rødliglilla.
10 » ultram. blå.	

De var bestemt for GILDI-overtrykk, men et ukjent antall slapp ut også uten overtrykk.

Hva avstemplinger angår, så vises til det under frimerkene nevnte. Der forekommer en rekke forskjellige leilighetsavstemplinger som f. eks. ESKI-FJORDUR, HJARDARHOLT, HRAUNGERDI, KIRKJUBÆJARKLAUSTUR; SEYDISFJORDUR og gummistemplene OLAFSVIK og SAUERBÆR på de forskjellige verdier. 2. opplag av 16 aur er sjelden i ekte brukt stand.

I og med Chr. IX-utgaven ble også tjenestemerkenes ugyldige og måtte bare en kortere tid brukes med det spesielle GILDI-overtrykk.

„Prir“-merkene. 1897.

For å avhjelpe en øyeblikkelig mangel på 3-aur merker, oppstått ved en for sen bestilling og også forsinket leveranse fra Kjøbenhavn, ble der 1. og 3. november 1897 utgitt to provisoriske frimerker ved overtrykking av grovtaggede 5-aur merker. Det ene først med et rødt 3-tall og, da fungerende postmester fant det utilstrekkelig, dessuten med ordet «prir» (dvs. «tre» på islandsk) i svarte bokstaver. Det annet bare med sistnevnte overtrykk.

Trykkplatene var satt i enkel håndsats og inneholdt 100 enheter slik at arkene fikk et samtidig overtrykk. Trykkeriet, «Fjelagsprentsmidjan» i Reykjavik, har øyensynlig ikke hatt tilstrekkelig ensartet typemateriell og brukte derfor andre typer i platens fire nedre rekker enn i de seks øvre. Dette gjelder både tall og bokstaver. Mens de 60 øvre 3-tall er jevntykke (grotesk) avsluttes de 40 nedre med tydelig kule oppe og nede, likesom buehalvdelene er fortykket (antikva). «Prir»-platens samme øvre del har vesentlig mindre og spinklere bokstavtyper enn nedre, — overtrykkets bredde henholdsvis 5¼ mm og 5½ mm. Kombinasjonen av begge overtrykk er følgelig konstant. Enten grotesksiffer

sammen med litet «prir», eller antikvasiffer sammen med større «prir». Et loddrett par (6. og 7. tverrekke) kan inneholde begge typer, derimot aldri et vannrett.

Ved forskyvning av arkene kan 3-tallet ha en noe varierende stilling i forhold til «prir». Det første provisorium eksisterer med omvendt overtrykk, med både tall og «prir» på hodet. Det annet, altså med bare «prir», sies å være sett med dobbelt overtrykk.

I forstørret målestokk er de to overtrykks-typer vist i skisse. Samlet opplag var 86 ark med «3 + prir» og 50 ark med «prir». Da forholdet mellom de to typer er som 3 til 2 blir derfor de detaljerte opplagstall:

A. I	3	A. II	3
B. I	prir	B. II	prir

A. I + B. I	— 5 160	} inkl. omvendte overtrykk og merker tg. 14 : 13½.
A. II + B. II	— 3 440	
B. I	— 3 000	
B. II	— 2 000	

De benyttede grovtaggede 5-aur merker var fra 1. opplag, 2. opplag kom for øvrig først året etter. Noen ganske få ark, hvor mange er ikke kjent, fra de fintaggedes 2. opplag er imidlertid kommet med i trykkingen av det første provisorium, og er selvfølgelig særlig sjeldne, spesielt ubrukte.

De små opplag resulterte i et snarlig oppkjøp fra handleres side og allerede 13. november var merkene utsolgt i Reykjavik. 10 ark later til med å være kommet på handler- eller samlerhender allerede før Reykjavik postkontor fikk utlevert sin part. Dette forklarer kanskje delvis hvorfor merkene, trass i årene som er gått, ikke

er dyrere enn de er når hensyn tas til de miniale opplag.

De fleste brukte eksemplarer er stemplet Reykjavik med schweizerstemplet i første halvdel av november. Lokale poststempler er sjeldnere og aldri, bortsett fra Hraungerdi i nærheten av hovedstaden, eldre enn fra siste halvdel av måneden. Et sirkulære avfattet på islandsk og engelsk og som annonserte de nye merker ble sendt rundt til lokalkontorene fra postmesteren i Reykjavik. Av disse sirkulærer, som er daterte 10. november og som til illustrasjon var frankert med det siste utgitte provisorium med bare «prir» overtrykket er enno enkelte i behold.

En forfalskning fra 1903, tagget 14 : 13½ og med både 3 og «prir» overtrykk, er lett kjennelig på dårlig formet P samt i med punkt i stedet for apostrof.

Chr. IX-utgavene. 1902–04.

9. oktober 1902 kom en helt ny frimerkeserie med portrett av den dansk-islandske kong Christian IX. I siste halvdel av november samme år kom en lignende utgave tjenestemerker, og i juli 1904 ble endelig frimerkene supplerte med de to høyeste Kr.-verdier,

Klisjeene er utført etter et tresnitt fra tegning av prof. Hans Tegner. Til alle, også de enfargede verdier, ble der benyttet to trykkplater, — en spesiell rammeplate og en plate for midtpartiet. Rammeplaten var satt sammen av to like (5×10) galvanisk framstilte halvdelene fra de samme 50 klisjematriser. Til den andre platen, en fellesplate for alle verdier, ble derimot sannsynligvis brukt 100 klisjematriser. Trykket er vanlig boktrykk.

På høyre rammeside har frimerkene innskriften FRIMERKI, tjenestemerkene PJonUSTA. Bortsett fra fargene er der ellers ingen forskjell. På en eller annen måte må der ha sneket seg inn en rammematrise for 20 aur tjenestemerke under framstillingen av den tilsvarende frimerkeverdi. Feilen ble først oppdaget i Reykjavik etter at salget var begynt. Alle tiloversblevne ark ble da straks trukket tilbake, feiltrykkene (pos. 2 og 52) sammen med nabomerkene på begge sider fjernet, og arkene med de resterende 94 merker atter lagt fram til salg. Feiltrykkene som selvfølgelig straks ble meget ettertraktede, ble solgt til handlere og samlere, og opptrer ofte som midterste merke i vannrette 3-strips eller i par sammenhengende med ordinært merke.

Papiret er tykt hvitt med forandret kronevannmerke «ny krone» på de enkelte merker, mens randvannmerke KGL. POST-FRMK. osv. er som før. De fleste av frimerkeutgavens verdier er funnet med omvendt vannmerke, derimot later omvendt vannmerke på tjenestemerkene til å være relativt sjeldne. Gummieringen er fargeløs

og perforeringen 12¼ som ved de siste talltype-merker.

I 1905/06 ble der trykt et 2. opplag av frimerkene 4, 5 og 10 aur som viser små avvikelser fra 1. opplag i fargetone, papir og gummiering. Av de andre fri- og tjenestemerker er der bare ett opplag.

Enkelte av frimerkeverdiene er seinere benyttet til overtrykksmerker. I nedenstående oppgave over opplagstall må de med * merkede reduseres med antall overtrykte merker. Se herom under de respektive provisorier.

Frimerker		Tjenestemerker:	
3 aur —	412 500	3 aur —	218 100
4 » —	814 400	4 » —	215 000
5 » —	1 012 500	5 » —	216 500
6 » —	414 800	10 » —	218 500
10 » —	1 018 300	16 » —	115 600
16 » —	318 500 *	20 » —	116 900
20 » —	417 900	50 » —	110 600
25 » —	315 000 *		
40 » —	221 100 *		
50 » —	214 100 *		
1 Kr. —	113 400		
2 » —	111 700 *		
5 » —	113 300 *		

Her skal alene anføres at der av 5 Kr. er overtrykket hele 94 600, hvorfor nettoopplaget bare blir 13 700 stk.

Stempeltype 5 er den alminneligste, men de eldre stempler 1—4 opptrer innimellom. Det er å notere at de relativt sparsomme tilfeller av stempel 2 alltid skriver seg fra provinskontorer idet Reykjavikstemplet later til å være blitt utransjert før Chr. IX-merkens utgivelse. Hjelpeskottkontorenes gummistempler går allerede mer og mer av bruk og ble i juni 1903 avløst av en helt nye stempeltype, et enningsnummerstempel av metall med diameter 22 mm og tall i kursiv (9). Forandringen skyldtes at hjelpekontorene ofte flyttet, ble nedlagt eller avløst av andre, hvorfor det var hensiktsmessig med stempler som kunde veksle og ikke var bundet til et bestemt kontor. Opprinnelige antall stempler var 200 hvorav numrene 192—197 pr. 1. jan. 1909 enno ikke var tatt i bruk. I jan. 1923 var tallet 210 og steg til 264 i 1930 da stempeltypen gikk av bruk som ordinært annullasjonsstempel. Hjelpeskottkontorene benyttet leilighetsvis blekkannullering, enten med stedsnavnet eller angjeldende nummer skrevet på merkene.

37

9

(Forts.)

Husk å forny abonnementet i tide!

Tidligere abonnenter må gjøre anmerkning på postanvisningen at det gjelder fornyelse.

Renslighet og svindel i filateli

Foredrag holdt i O.F.K. 2. okt. 1944

Jeg tillater meg å påkalle oppmerksomheten her i aften for å tale om etpar ting, som vi kanskje ikke akkurat ynder å beskjeftige oss så svært meget med i det daglige, nemlig først og framst hva vi forstår med *rene linjer*, og dernest de forhold som kan føre oss ut på *skråplanet*, — under vår iherdige utøvelse av vår altoppslukende hobby: *filateli*.

Med ordet *filateli* mener jeg i dets egentligste forstand: *studiet av frimerkene*, mens jeg i de forhold jeg no skal forsøke å belyse, må la det ha sin i videste forstand populære definisjon: *alt som vedrører frimerker!* Og i samme forbindelse vil jeg da benevne utøverne av hobbyen *filatelister*, enskjønt det sikkert er bare et fåtall av dem som fullt ut fortjener denne benevnelse.

Under utøvelsen av hobbyen har vi da våre slagord i ryggen: «*Pro Philatelia*» og «*Philatelia Unit*», og hvis vi av og til gad å tenke litt over hva disse egentlig betyr, så vilde meget av det jeg no skal omtale, rette seg. Sammen med disse slagord har vi så klubbstatuttene, som skal fortelle oss hvilket grunnlag klubbene arbeider på, og hva klubbens ledelse venter seg av sine medlemmer. Jeg sikter her spesielt til det som angår rent moralske spørsmål, men jeg må dessverre innrømme at klubbens statutter i så henseende ofte viser seg å være mangelfulle, en ting som man lett vil kunne overbevise seg om både hos oss og i andre klubber! Men på den annen side kunde man kanskje si, at klubbene helt naturlig forutsetter et visst sosialt nivå hos de medlemmer som opptas, og at de venter seg en innstilling hos disse, som er både moralsk og juridisk uangripelig! Derfor må også nye medlemmer no i de fleste klubber anbefales av to klubbmedlemmer, som til en viss grad bør kunde innstå for at det nye medlem har en slik innstilling. Ja — la oss huske det: Vi påtar oss et visst ansvar ved å anbefale nye medlemmer til opptagelse. Vi bør ikke skrive på for «Per og Pål», men ta dette i betraktning.

Klubbens ledelse burde på denne måte ha en viss kontroll over — og en viss garanti for — sine medlemmer, og i de aller fleste tilfeller kan vi vel si at dette holder stikk. Men så har vi dessuten den gruppe filatelister, som ikke ønsker å være tilsluttet noen klubb, og også dem som ikke blir mottatt i noen klubb, — og her har vi grupper som det er meget vanskelig å føre noen kontroll med.

Det kan sikkert sies meget mere om disse forhold, men jeg skal ikke trette medlemmene med å utdype dem mere. Jeg er ikke tilhenger av «store ord og fett flekk» (i parentes bemerket tross rasjoneringen), og jeg skal da gå over til en nærmere omtale av renslighet og svindel i filateli — slik som jeg selv ser det — men uten å kunne love å gi noe direkte humoristisk innlegg, — dertil vil jeg si at emnet er både for delikat og for alvorlig!

Vi har mange slags filatelister. Først og framst har vi den velkjente *generalsamler* — samleren som generelt sett skal ha et eksemplar av alle generalkatalogens hovednummere — og

dette er selvsagt den gruppe som i alminnelighet bærer filateli utover hele verden. Dernest har vi de forholdsvis fåtallige *spesialister*, som først og framst går inn for å spesialisere enkelte lands frimerker med alle mulige varianter, og til sine tider til og med nøyer seg med en enkelt utgave eller et bestemt område på et spesielt land. Og som følge av denne sterke spesialisering er det også spesialistene som *rent filatelistisk sett* kaster det tyngste lodd i vektskålen, idet det er disse som først av alle er nødt til å studere sine samlrområder meget omhyggelig, og som deretter som regel lar studieresultatene komme andre filatelister tilgode gjennom fagtidsskriftene. Jeg sa som regel, — og dessverre må det innrømmes at ikke alle filatelister følger denne gode linje, men sitter på sine nyoppdagelser av redsel for at «konkurrentene» skal nyte godt av det. Jeg håper at vi snart kommer bort fra det.

I den tredje gruppe filatelister finner vi så *handlerne*, som selvsagt samtidig bør tilhøre en av de forannevnte grupper, og som besørger omsetningen av frimerker over land og strand. Og denne gruppe har kanskje det *aller største ansvar for filateliens trivsel*, — for det er disse som bør lære samlerne den rette måte å samle på, og som bør lansere hvilken kvalitet merkene bør være av. Det er for en handler med en slett moral ingen vanskelighet å narre storparten av samlere.

For samtlige grupper burde imidlertid den hovedregel gjelde, at de setter den filatelistiske moral i høysetet, og gjennomfører de rene linjer, — slik som jeg mener man bør kunde forlange det. Det er selvsagt meget vanskelig å trekke noen absolutt grense for hvor den gode moral slutter og umorale begynner, idet menneskenes moralske begreper er høyst forskjellige, men jeg tror at man stort sett kan inndele begrepene i følgende hovedgrupper:

1. Den rene linje med alminnelig, rent folkelig, ærlighet og redelighet.
2. Den tilsynelatende uvitenhet, som samtidig inkluderer den såkalte smartness og «lure» opptreden.
3. Den absolutte uredelighet med svindel, bedrageri og falskneri.

Og de fleste er vel enig med meg, når jeg framsetter den påstand, at vi alle *burde kunde si* at vi hører hjemme i den første av disse grupper, — i alle tilfeller betegner denne det sosiale nivå, og den samler- og handlemoral, som filateliens forkjempere både kan og bør gå inn for!

Men jeg er også klar over, at det dessverre er forholdsvis få av oss som med hånden på hjertet kan si at han har en så uangripelig moral, og jeg tror at de aller fleste av oss på en eller annen måte hører inn under gruppe 2, at vi f. eks. undertiden lar oss friste til å utnytte vår viten og vårt forretningstalent på en sådan måte — spesielt overfor ukyndige og godtroende mennesker — at framgangsmåten *ikke er helt uangripelig*. Men begrepene går her så sterkt over i hverandre, og er så vanskelig å bedømme helt rettferdig, at det er umulig å sette noen absolutt

grense. Et moment som spiller inn, er utvilsomt selve hobbyens høyst fascinerende egenskaper, som f. eks. kan hensette den enkelte samler i den rene ekstase når han kommer over sjeldne ting som han mangler i sin samling, og som gjør at han *ubevisst forsøker* å skaffe seg dette objekt på en — skal vi si — svakt angripelig måte. Det er ingen odios hentydning i denne påstand, tvertom mener jeg at foreteelsen er såpass ren menneskelig, at den vanskelig kan kritiseres!

Men ser vi nærmere på gruppe 2, så finner vi her også de samlere og handlere som er «litt for lure», og som benytter seg av en — la oss si — «litt smart framgangsmåte», — såvel ved bytte som ved kjøp og salg; — f. eks. ved å unnlate å gjøre oppmerksom på skjulte feil, ved å forsøke å få tak i et godt merke for et billigere, lignende, merkes pris, osv. Kort sagt ved å få selgeren til å tro at hans objekter er dårligere enn de er, eller å få kjøperen til å tro at han kjøper bedre ting enn han i virkeligheten gjør. Slikt er ikke en høyt utviklet forretningsmoral, *men simpel svindel!*

Og det er i disse tilfeller vi kommer inn på det farlige skråplan, *som meget brått kan ende i den tredje gruppe!* Derfor skal vi holde et våkent øye med slike karer. Og når de er så smarte, at man ikke direkte kan beskyldte dem for uredelighet, så bør vi i alle tilfelle føre dem opp på vår private svarteliste og advare våre medsamler mot dem. De er utpregede skadedyr på vår hobby, og ender ganske sikkert før eller seinere i det som jeg kaller den tredje gruppe.

Og for dem som hører inn under denne, *gis det absolutt ingen unnskyldning!* Overfor disse gjelder det kun at vi er istand til å framskaffe tilstrekkelige beviser på deres uredelighet, slik at vi kan få sjaltet dem ut av vår hobby en gang for alle, — som de snyltedyrr og skampletter på hobbyen, som de er!

Men vi har mange sorter av dem, både svindlere, bedragerer, tyver og falsknere, og jeg er da nødt til å gå litt i detaljer i denne gruppe, — spesielt fordi vi i den seinere tid har sett og hørt om så altfor mange eksempler, som er til skade både for den enkelte samler og for hobbyens trivsel i sin helhet. Jeg behandler da denne tredje gruppe i 3 underavdelinger, nemlig: *svindel, bedrageri og falskneri*, selvom det kan sies at begrepene ofte kan bety det samme med hensyn til brudd på en god moral, fordi jeg tror at *graden av uredelighet* derved blir lettere å oppfatte.

Ved *svindel* forstår jeg først og framst begreper som:

- Forbedring av merkenes utseende for å gi dem en høyere omsetningsverdi.
- Bevisst* å utgi merker for å være bedre enn de er.
- Bevisst* å tilsvindle seg merker for billig.

For punkt a.'s vedkommende har vi allerede tallrike eksempler: en «Sachsen nr. 1», en «Baseler-Due», en «Dobbeltfot» e. lign., som fra defekt stand har fått et tilsynelatende perfekt utseende ved omhyggelig reparasjon, NB.: utført med henblikk på omsetning! Slikt er selvsagt svindel i høyeste potens, og bør slås hårdt ned på hvis man kan føre beviser mot svindleren. For punkt b. kan vi si at vi nesten daglig ser eksempler, det mangler bare som regel at vi kan *bevise at det skjer bevisst*, slik at vi kan sette en stopper

for det. Og for punkt c. gjelder omtrent det samme.

Ved *frimerkebedrageri* vil jeg framheve disse eksempler:

- «Rariteter» som framstilles for uvitende samlere.
- Ombytting av merker og forfalsking av priser i utvalgshefter.
- Bevisst feilaktig prising og angivelse av merker i utvalgshefter.
- «Eksperters» utnyttelse av klienter, som innsender merker for bestemmelse og prising eller verdsettelse.

Under punkt a. har vi mange eksempler, f. eks. bredrannede, taggedede merker, som lages om til «utagede», merker som farges kunstig, enten kjemisk eller ved enklere midler, for å framstille en «papirvariant», salg av merker med såkalte «platefeil», som ikke har noe med dette begrep å gjøre (ofte til vanvittige priser), osv. Jeg har selv vært borti mange slike eksempler, og jeg vil si det er forbausende i hvilke kretser jeg er kommet over dem. Men bevis for *det bevisste bedrageri* har jeg ikke kunnet føre!

Mens jeg er inne på disse ting vil jeg imidlertid gjerne få lov å nevne en liten historie, som jeg selv opplevde for etpar år siden. En filatelist på Stavangerkanten sendte meg et utvalgshefte med en del kostbare, norske merker, og i dette hefte var innsatt et eksemplar av *prøvetrykk i blå farge av Norge nr. 3*, 3 Skilling Oscar. Merket var i dårlig forfatning hva taggingen angår, og meget avbleket. Vi vet at et slikt prøvetrykk — perfekt stand — er omsatt i noen eksemplarer her i byen i det seinere for *opptil kr. 200,— pr. stk.*, — *feilfrie!* — Det objekt som ble tilbudt meg, vil jeg verdsette til ca. kr. 50,—. Og hvor meget ble det så forlangt? *Jo takk, — den smukke sum av kr. 15 000,—, femten tusen kroner!!!* Og slikt kaller jeg ikke ren uvitenhet, men forsøk på bedrageri. Ytterligere kommentar er vel overflødig!

Punkt b. hviler stadig som en mare over byttelederne i våre klubber og over frimerkeforretningene. De fleste av disse er fra tid til annen istand til å fastslå at bedre merker er byttet ut med andre, mindreverdige eksemplarer, men vi kommer atter tilbake til vår store skuffelse med slike affærer: *Hvem har gjort det?* Kan jeg framskaffe et *solid bevis?* Vi må huske at sådanne bevis må være så bomsikre at de kan «slåes gjennom en vegg», som det heter. Ingen feiltagelse må være mulig. — Derfor er det uhyre sjelden at man kommer bedragerne til livs. Jeg er imidlertid oppmerksom på at enkelte handlere fra tid til annen har kunnet fastslå at ett eller annet merke er byttet ut av en bestemt kunde, men at denne kunde på en diskret måte har fått anledning til å rette «feilen». Og en slik framgangsmåte kan jeg ikke støtte. Hvis man først er sikker på hvem som har begått bedrageriet eller tyveriet, er det ingen grunn til å beskytte bedrageren, selvom vedkommende for ettertiden blir borte fra handlerens eller byttelederens krets. Disse har tvertom plikt på seg overfor såvel filatelien som klubbene til straks å *statuere et eksempel!*

En handlende her i byen var utsatt for et meget graverende bedrageri for en tid siden, idet en kunde, som fikk låne et utvalgshefte med hjem, benyttet anledningen til å *forandre en pris fra kr. 500,— til kr. 5,—*, — ved ganske enkelt

å anbringe et punktum eller et komma på det rette sted! Temmelig frekt — og sannsynligvis et vellykket tyveri — hvis ikke den handlende tilfeldigvis hadde oppdaget kjeltringstreken før heftet ble sendt på utlån til en annen kunde. Saken ble meldt til politiet, men såvidt jeg ved «henlagt på grunn av bevisets stilling», som det så ofte heter. Den gang fikk riktignok den handlende frimerket tilbake ved konferanse med kunden, men jeg skulde ha lyst til å høre hvilken forklaring denne ga — videre plausibel kan den ikke ha vært!

I punkt c. har jeg selv vært vidne til flere graverende eksempler. Jeg mener ikke her feilprising eller feilplating etc. i bytteheftene, som helt opplagt er utført av nybegynnere eller andre ukyndige selgere, — ennskjønt de handlende og bytteleiderne her burde føre en viss kontroll, hvilket jeg også har kunnet konstatere at enkelte er begynt med. Men de eksempler jeg no spesielt sikter til, er tilfeller hvor jeg har grunn til å tro at selgeren *feilpriser eller feilangir merkene ut fra bedre vitende*, — ja at han sogar konsekvent priser sine merker etter enten en innbilt eller eksisterende variants verdi, mens han selv er helt oppmerksom på svindelen, og bare håper at ukyndige samlere «går på limpinnen». — Det er *da* det blir bedrageri, og det er slike tilfeller som man med alle midler må få eliminert. Ikke av hensyn til dem som kan såpas at de ikke går i fellen, men først og framst av hensyn til de ukyndige nybegynnere — også juniorer —, som enno ikke har fått forutsetningene for å bedømme et utvalgshefte med kritikk, — og dernest selvsagt av hensyn til bedrageriet som sådant!

Men de aller farligste, og mest graverende, eksempler i «bedrageri-gruppen» finner vi under punkt d. Også her har vi eksempler på at både eksperter og såkalte eksperter begår bedrageri overfor klienter som sender frimerker inn til undersøkelse eller bestemmelse og verdiansettelse. Fra flere hold har jeg eksempler på at merker beholdes eller skiftes ut med andre, og jeg har i disse tilfeller ingen grunn til å tvile på uttalelsene fra den bedragne part, — mens det på den annen side har vært umulig å føre noe bevis mot bedrageren. Og det mest motbydelige ved slike bedragerier er, at det i praktisk talt alle tilfeller går ut over nybegynneren, som fortrøstningsfullt hengir seg til vedkommende eksperts avgjørelse, slik som det sikkert er blitt ham anbefalt, — eller også går det ut over folk som i det hele tatt ikke samler frimerker, men som har noen gamle merker liggende, som de gjerne vil ha undersøkt. Og hvis bedrageriet en sjelden gang oppdages, går det uvegerlig ut over den klubb, hvor eksperten er medlem!

I samme forbindelse vil jeg gjerne nevne et tilfelle som forekom for en tid tilbake: En av våre kjente eksperter ble av en nybegynner overlatt en hel del norske merker til gjennomgåelse, opplatning og prising. Etter at eksperten har hatt sendingen en god stund, meddeler han eieren at merkene hans ikke har noen verdi, men nærmest kan kjøpes etter «massevarer-pris»! Novel — det hender jo så ofte at slikt virkelig er tilfelle med alminnelige, gamle norske øremerker, men vi vet også at det blant slike kan finnes tildels meget kostbare varianter. *Og det viste seg seinere ved en annen eksperts gjennomgåelse av ovennevnte merker at det blant disse var tilstede varianter til kr. 800,— å kr. 1000,—.* Selv-

om den førstnevnte ekspert altså i dette tilfelle i første omgang ikke hadde sikret seg noen av variantene, så hadde han kanskje håpet å få kjøpt det hele for en bagatell. Og jeg mener bestemt, at man *overhodet ikke har lov til å opptre som ekspert, hvis man går så overfladisk gjennom sakene, som ovennevnte tilfelle viser!* Hvis ovennevnte nybegynner ikke var kommet i forbindelse med ekspert nr. 2, hadde han ganske sikkert solgt merkene til hvem som helst for noen få kroner.

Hvis man kan skaffe beviser for slike som ovenanførte forsøk på bedragerier eller absolutte bedragerier, må man etter min oppfatning slå til straks. Da må bedrageren ubønnhørlig settes utenfor våre klubber, — som det skadedyr, som den parasitt, han er på vår hobby. Og i samme forbindelse vil jeg tillate meg å pointere at klubbene i slike tilfeller bør være forpliktet til *straks å innsende rapport til Forbundet*, slik at de andre klubber derigjennom kan bli kjent med forholdet. Denne framgangsmåte burde for såvidt også gjelde når et medlem av en eller annen graverende årsak blir ekskludert av en klubb, selvom eksklusjonen ikke skyldes så graverende ting som bedrageri. Derigjennom kunde Forbundet etterhvert få oppstillet en «svarteliste». Og når det no etterhvert gjennom Forbundets Ekspertkomite blir oppnevnt eller godkjent *autoriserte eksperter* for de forskjellige samlersområder, er det å håpe at både nybegynnere og andre samlere kan bli bedre beskyttet mot bedragerne!

Vi kommer så til den siste underavdeling av uredelighet, nemlig *frimerke-falskneriene*, og vi kan dele den i 3 punkter, nemlig:

a. Frimerkeforfalskninger.

b. Overtrykksforfalskninger.

c. Stempel- og vannmerkeforfalskninger.

Under punkt a. kjenner vi en rekke forsøk både i inn- og utland. Men mens det i utlandet ofte foregår i større stil, og er lagt an på den store samlerskare, har vi her i landet bare ganske få eksempler. Jeg nevner da forfalskningene av Norge nr. 1, hvor bare ganske få eksemplarer kjennes, forfalskning av nr. 7 — den kjente 3 Skill — som stadig er ute på markedet, men forholdsvis dårlig ettergjort, og til ssit forfalskningene av nr. 141 og 145 — 10 og 20 øre Løve II — som likeledes omsettes stadig, men som er lett å adskille fra de ekte merker (bl. a. er de laget på papir *uten* vannmerke og er forskjellig fra originalene i taggingen). Disse falsknerier har vært farlige for filatelen, men falsknerne har i alle tilfelle fått sine oppgjør med myndighetene. Et annet spørsmål er, om slike «falsfikater» bør omsettes og samles, — eller om de bør inndras av klubbene.

Under punkt b. kjennes en hærskare av forfalskninger, både på europeiske merker, kolonimerker og andre, og vi har også noen eksempler her i landet. Også overtrykksforfalskningene går selvsagt ut på å øke merkets verdi, enten ved å gi merket et ettertraktet overtrykk (f. eks. C.I.S. Schleswig-Holstein og 2 på 5 øre Færøyene), eller ved å gi overtrykket en spesielt sjelden farge, — eller sjelden stilling (omvendt overtrykk).

Vi kjenner her hjemme slike falske overtrykk på Norge nr. 88 — 30 øre på 7 skilling — hvor et falsk omvendt overtrykk øker 7-skillingens pris fra ca. kr. 10,— til et firesifret tall. At en så stor pris betales for et *ekte omvendt overtrykk*, skyldes jo at dette kun kjennes i ganske

få eksemplarer, såvidt jeg vet bare 3, — og opprinnelig har det vel forekommet på bare ett eneste ark (fra Kongsberg). Hva angår den omtvendede V på 20 øre Løve dyptrykk, hvorav i alle fall ett ark (100 stkr.) er sluppet gjennom sensuren, er det enno ikke framkommet noen forfalskninger. Men da det med ekte omvendt overtrykk har vært omsatt opptil kr. 500,— pr. stk., er det vel trolig at noen vil forsøke seg også her. Heldigvis foreligger det imidlertid fotografi av omtrent hele det hittil kjente ark, og dertil er merkene garantistemplet av O.F.K.

Av forfalskede overtrykk har vi ellers nettopp hørt disponert Odvar Johs. Witzøe's utredning om Norge nr. 272, — 50 øre V med vannmerke, hvor prisen er forøket fra 60 øre til ca. 20 kroner, og som dessverre ser ut til å foreligge i *adskillige helark*. Jeg skal ikke komme nærmere inn på hvorledes falskneriet er utført, men skal kun opplyse at saken er anmeldt til politiet gjennom ett av O.F.K.s medlemmer, likesom såvel Generaldirektoratet for Postverket som Oslo Filatelist-Klub har sluttet opp om anmeldelsen, og politiet er allerede gått igang med etterforskningen.

Mens jeg er inne på V-merkene kan også nevnes at det på Stavanger-kanten ble oppdaget en forfalskning av kr. 5,— med V-overtrykk, men visstnok bare ett eneste eksemplar, — og visstnok også meget dårlig utført. — For en tid siden ble det også forevist et eksemplar av *20 øre V med vannmerke* her i klubben, og vedkommende spurte om jeg vilde kjøpe det, men han kunde ikke garantere det. Det var jo også bra at han ikke gjorde det, for riktignok hadde merket et meget tydelig vannmerke, men V-tegnet var *tegnert på merket med tusj*, og nokså pent gjort. (Som bekjent er ikke 20 og 25 øre V med vannmerke kjent!)

Falske stempler kjennes det likeledes en god del av. Det før omtalte falske Norge nr. 1 kjennes således med falsk nummerstempel, men er av mindre interesse som falskneri betraktet. Likeledes kjennes forfalskninger av en del sjeldnere norske «riststempler» på seinere skillingsutgaver. Men den største stempelforfalsknings-

affære her hjemme er vel den såkalte «Bergersen-sak» for noen år siden, hvor det ble påvist falske stempler av Norsk Luftpost nr. 1, «Nationens Flyvepost». Til tross for at bevisene forelå ble saken henlagt, og falskneren gikk fri for straff.

I disse dager er vi imidlertid blitt kjent med nye stempel-forfalskninger, idet innehaveren av firmaet «Filatelisten» i Kjøbenhavn ifølge «Fri-merkenytt» har laget en del falske *tyske poststempler*. Og fra samme tidsskrift erfarer vi at det er foretatt en *vannmerkeforfalskning på en del tyske kolonimerker*, idet vannmerket på den billige, vannmerkede type er tildekket, således at man har fått framstillet *de sjeldne merker uten vannmerke*. Vi får håpe at begge falsknere får et kraftig oppgjør med myndighetene.

Det finnes selvsagt en hel del andre eksempler på falsknerier, men det vil bli for langt å nevne dem her. Tilslutt skal jeg bare nevne *de forfalskede «diamanttagginger»* på norske merker, som ifjor ble utført meget dyktig av en mindre-årig her i byen, — så dyktig at selv en av våre større handlende og også noen dyktige spesialister «gikk kraftig på limpinnen».

For dette siste punkts vedkommende — *falskneriene* — har vi selvsagt den fordel at myndighetene tar seg av dem når filatelistene først har påvist dem, — men i alle andre tilfelle av uredelighet står det til oss selv å greie brasene helt alene. Det påligger derfor filatelistene et visst ansvar ved utøvelsen av hobbyen, og det får jeg håpe at alle etterhvert får øynene opp for, slik at man kan komme enhver form for uredelighet tillivs!

At jeg imidlertid gjennom dette foredrag skal kunne få tak i noen av de nevnte skadedyr, har jeg ikke tenkt meg i min villeste fantasi, men jeg håper at det iallfall gjennom vårt tidsskrift skal kunne tjene som en advarsel for samlerne. Og jeg vil tilslutt tillate meg å minne om, at jeg oppfatter det som en absolutt plikt for enhver filatelist, som kan påpeke noen form for uredelighet, *straks å bringe saken inn for sitt klubbstyre til nærmere undersøkelse!*

Arnstein Berntsen.

Litt om helpost og helpostsamling

(Forts. fra nr. 7—8/1944.)

Av konservator T. Soot-Ryen

Litt historikk.

Helposten ble tatt i bruk før frimerkene, selv om en ikke regner de aller eldste utgaver som virkelig helpost. Første gang noe som kan kalles helpost ble utgitt var i Sardinia i 1819. Det er det såkalte postale stempelpapir med verdiangivelser. Den første serie hadde verdien i blått, den annen i 1820 i fargeløst pregetrykk. Riktignok var den avgift som oppkrevedes beregnet for brev som ikke skulde befordres av posten, så utgavene hører kanskje nærmest hjemme under stempelmerker. Fem år seinere utga Prøyssen de såkalte postbevis og i 1836 finner vi lignende utgaver i Braunschweig.

Den første helpost-konvolutt ble utgitt av New South Wales i 1838, riktignok bare gjeldende i byen Sidney. Ellers var det England som begynte først med den virkelige helpost, likesom med frimerkene. Da enhetsportoene var bestemt innført i England ble det etter Rowland Hills forslag framstillet konvolutter med et allegorisk bilde på forsiden. De kalles Mulready-konvolutter etter den tegner som komponerte forsiden, og kom 16 dager før det første frimerke, som ble utgitt etter forslag av James Chalmers. Mulready-konvoluttene har dels svart tegning og gjelder for 1 d., dels blå for 2 d. og begge fins i to formater.

Formatet er meget viktig når en skal bestem-

me helpostobjekter, og ved siden av formatet finner vi forskjellig slags papirer eller kartong i den første tid, oftest med vannmerke. Konvolutten har også forskjellig slags snitt, det vil si den form klaffen har. Den kan være spiss, avrundet, buktet eller i det hele ha mange forskjellige former. Foruten snittet har den måte konvolutten er sammenlimet på og gummieringen systematisk verd. En ubrukt konvolutt bør derfor ha originalgummi på klaffen.

Konvolutten var enerådende blant helposten i nesten 25 år. Det kan kanskje være av interesse å kjenne de første land som utga konvolutter. Etter England kom i 1845 Russland med Finland samt Sveits. I årene fra 1847 til 1856 utga forskjellige tyske småstater sine første konvolutter, mens U.S.A. kom med i 1853. U.S.A. har for øvrig et utall av forskjellige konvolutter i varierende formater. Ceylon og British India var de neste land som utga konvolutter, men så fulgte de andre land litt etter hvert. De skandinaviske land kommer nok så seint med, Danmark i 1865 og Norge og Sverige i 1872.

Korsbånd til å lime rundt trykksaker ble først utgitt av U.S.A. i 1860, deretter kommer New South Wales i 1864. Danmark utga sine første korsbånd i 1872 og Finland i 1891, mens Norge og Sverige enno ikke har utgitt noen.

Egne postanvisningsblanketter med frankeringsverdi ble først utgitt av Hannover og Braunschweig i 1865, men året før kom Columbia med de såkalte pengebrev-forsikringsblanketter, som de visstnok enno utgir. Postanvisninger er ikke utgitt av noen av de skandinaviske land. Slike postanvisninger skal i grunnen bare finnes ubrukt, da de brukte skulle oppbevares av postvesenet en tid til de kunne bli tilintetgjort. Men no og da finner en også brukte stykker i samlingene.

Æren for å ha foreslått bruken av brevkort tilfaller tyskeren Stephan, men da det ikke lykkes ham å få ideen virkeliggjort, ble den tatt opp av generalpostdirektør von Kolbensteiner i Østerrik-Ungarn i 1869. Brevkort var en god ide som hurtig vant innpass i de forskjellige land. I 1870 fulgte således England, Finland, Sveits og Württemberg etter. Det Nordtyske Postforbund utga samme år brevkort med pålimt frimerke. I 1871 finner vi brevkort i Danmark, Belgia, Holland og Kanada og i 1872 i Norge, Sverige, Russland, Ceylon og Chile. Enkelte land som f. eks. Norge og Sverige, beholdt brevportoen også for brevkortene til å begynne med. Men de fleste land gikk straks over til en lavere portosats for disse åpne brever, et eksempel som seinere er fulgt av alle land. Det ble utgitt brevkort med forskjellig verdi til bruk innenbys, innenlands og utenlands, enkelte steder også med portosatsen for trykksaker. Da brevkortene lett ga anledning til å forutbetale svaret, ble dobbelte brevkort innført. Mange kataloger fører opp de enkle og de dobbelte brevkort hver for seg, noe jeg synes er uriktig. Det er likevel undergrupper nok i helposten. Dobbelt-brevkortene kan ha alle mulige stillinger av enkeltkortene mot hverandre. De kan henge sammen oven til som de norske, på sidene eller nedentil, og første og tredje eller første og fjerde side kan være bildesiden. Hvis kortene kan skilles etter en perforert linje angis perforeringen i antall hull pr. 3 cm. Det ville utvilsomt være bedre om katalogene kunne holde seg til det normale for

frimerkene, nemlig 2 cm. Ubrukte dobbeltkort bør være sammenhengende. De brukte samles også fortrinsvis sammenhengende, ja undertiden med begge kortene brukt. Katalogene har oftest bare priser for sammenhengende kort. Men det naturlige er at hvert kort er anvendt for seg, så enkeltkortene er vel så samleberettiget som de sammenhengende. En regner gjerne at enkeltkortene er verd $\frac{1}{3}$ til $\frac{1}{4}$ av hele dobbeltkortet.

Kortbrevene er en av de nyeste slags helpost. De ble først tatt i bruk i Belgia i 1882 og deretter kom Brasil, Uruguay og Mexico. Danmark utga kortbrev i 1888, Sverige i 1889, mens Norge først begynner med kortbrevene i 1899. Navnet viser at det er et brev og portotaksten er den som gjelder for alminnelige brever, men så har en papiret og konvolutten gratis og det er jo alltid noe. Kortbrevene limes sammen etter en gummiert rand, som er perforert slik at den kan rives av når mottakeren skal åpne kortbrevet. Perforeringen er meget vekslende. Både linje- og kammtagging er anvendt, og stillingen av perforeringen i forhold til kortbrevets sider har systematisk verd. Taggingen måles på samme måte som for frimerkene. Selv om brukte kortbrev normalt har kantene avrevet, regnes prisene alltid for kortbrev med hel kant. Når kantene er revet av synker prisen til ca. halvparten. Det kan nemlig undertiden være umulig å bestemme slike helt nøyaktig.

De undergrupper jeg har nevnt ovenfor av den alminnelige helpost er de som samlerne først treffer på. A nevne alle de undergrupper som kan forekomme, vil føre alt for langt i en liten artikkel, men interesserte vil ikke ha vanskelig for å orientere seg i en hvilken som helst helpostkatalog.

Derimot fortjener røposten en spesiell omtale. I enkelte større byer er det anlagt et nett av rør som posten kan skytes gjennom ved hjelp av komprimert luft. Før slike forsendelser er det utgitt forskjellig slags helpost. Wien fikk sin røpost i 1875, Berlin og München i 1876 og Paris i 1879. Seinere fikk også en del andre, større byer sine røpostanlegg.

Helpost til bruk for offisielle institusjoner, tjenestehelpost, ble innført i England i 1866. De fleste land har slik helpost. Norge fikk riktignok sin først i 1926.

Militær-helpost katalogiseres vanligvis ikke i de større kataloger. Vi kjenner slik helpost fra vårt land i de svarte eller blå kortene som ble anvendt ved innkallelse av rekruttene.

Mange større privatfirmaer så at helposten, særlig konvoluttene, bød på adskillige fordeler. Ved å få trykt slike med sitt firmanavn på ville det være nesten umulig for uvedkommende å bruke noe av portokassen. Hvis firmaer eller foreninger hadde bruk for å få sendt regelmessig post fra sine korrespondenter, var det også hensiktsmessig å få trykt konvolutter, brevkort o. l. med sin egen adresse på. Privat helpost ble først tillatt i England allerede i 1855, og de fleste større land har seinere gitt tilatelse til bruk av slik helpost. Her i landet finner vi de første private konvolutter fra 1890 av. Privathelposten føres iallfall delvis opp i verdenskatalogen.

By-helpost har også forekommet i nesten alle land hvor det har vært anvendt bypostmerker, men disse fins bare undtagelsesvis katalogisert i helpostkatalogene.

T. Soot-Ryen.
(Forts.)

Lillehammer Filatelistklubbs Juniorgruppe

Vi har mottatt en rapport fra juniorgruppen i Lillehammer Filatelistklubb.

Gruppen ble stiftet den 22. februar 1944. Det første året gikk det nokså tregt med alt klubbarbeid, dels fordi det var vanskelig å skaffe klubblokale, og dels fordi vi ikke hadde noen praksis i klubbarbeid. Men det ble bedre, og i første halvår 1944 ble det arbeidet bra. Men nå er det like vanskelig med lokale igjen, men vi håper vi snart skal komme i gang.

Vi har 33 medlemmer som alle er meget aktive og interesserte.

I vår grunnla vi et bibliotek som allerede har en del bøker og tidsskrifter i sin samling. Bytte-reglene i biblioteket sier at bøkene ikke kan beholdes lenger enn fra møte til møte uten å betale avgift, slik at vi har en liten inntekt på det og. Vi har også oppfordret medlemmene til å samle avisutklipp og levere til biblioteket.

I år har vi også fått trykt et diplom som vi har utdelt to stykker av til medlemmer som viste stor interesse i 1943 for filatelen. Lovene sier at det i høyden kan utdeles tre diplomer pr. år.

Våre møter er i alminnelighet hver 14. dag. Styret i klubben er:

Torstein Lyngstad, formann,
Willy Svarverud, kasserer og nestformann,
Thoreif Rud, sekretær,
Thor Bergseng, varamann.

Til bytteleder har vi valgt Per Sigurdsson, som alltid har klart å skaffe oss nok av utvalg til alle møter. Samtidig er han bibliotekar, og biblioteket forvalter han på en framragende måte. Det var også han som tok initiativet og fikk gjennomført trykkingen av diplomene.

Alle brev vedrørende byttevirksomheten sendes til Per Sigurdsson, Løkkegt. 5, og brev til klubbens styre til Torstein Lyngstad, Lillehammer.

Torstein Lyngstad.

Triste greier i Moss

Fra Moss har vi mottatt en sørgelig skrivelse fra et av juniormedlemmene. Han skriver bl. a.: Moss Filatelistklubbs junioravdeling har så å si hele tiden vært i virksomhet, men nå er det slutt fordi at ingen av de voksne i Moss Filatelistklubb vil ta ansvaret for juniorklubben i tilfelle av flyalarm. Det har hele tiden vært morsomt der, og det er bare der vi juniorer i Moss kan få anledning til å treffe hverandre og ha en hyggelig stund med frimerkeprat o. l. Derfor studerer jeg på om dere i tidsskriftet kunne klare å få i stand en ordning for oss her. I det minste om ikke de aktive juniorene kunne få adgang til klubbens senioravdeling. Nå har riktignok juniormøtene i vår vært dårlig besøkt, men det bør derfor ikke gjøre sitt til at ikke den nå skal fortsette. Det var jo flyalarm i vår også!

Ja, det var jo en trist melding å få. Moss er den første klubben vi har hørt om som har gått til et slikt skritt og vi håper inderlig at senioren kommer til å omgjøre sin beslutning og sette i gang arbeidet igjen. Juniorklubben kan vel begynne møtene forholdsvis tidlig. Og så venter vi bare på melding fra Moss om at arbeidet er kommet i gang igjen.

Konkurransen i forrige nummer

Konkurransen i forrige nummer er blitt omfattet med stor interesse. Fra alle kanter kommer det brev med løsninger, men du store verden hvor uenig juniorene er. Noen vil ha en tynn flekk framfor en stygg avstempling, andre foretrekker en manglende tagg, andre igjen en stygg avstempling. Og selve rekkefølgen er det stor uenighet om. Vi kan jo ikke si noe om resultatet enno, men de som enno ikke har sendt inn sin besvarelse har sjansen til å være med hvis de kan få brevet inn til b o k s 4 6, H ø v i k, innen 1. november. Heng i!

KONKURRANSE NR. 8

No skal dere få lov til å si deres hjertens mening. Denne gangen vil Taggemåler'n ha gode råd og høre hva dere mener. Vi vil gjerne ha Junior-samleren så god som mulig og derfor ber Taggemåler'n om hjelp. No vil jeg be dere alle sammen å være med å svare på følgende spørsmål:

1. Er du fornøyd med Junior-samleren?
2. Er det noe stoff du savner?
3. Hvis du ikke er fornøyd, hvilke råd har du da å gi for å få Junior-samleren bedre?

Husk å skrive navn, adresse og alder. Bare syng ut. Taggemåler'n er en snill og hyggelig kar som kan stå for kritikk. Ved å sende inn din besvarelse gjør du ditt til å få Junior-samleren bedre. Svar må sendes til Norsk Filatelistisk Tidsskrift, boks 46, Høvik, innen 1. desember.

Bytte eller salg

Jeg har i det siste fått mange brev fra juniorer som klager over at det blir så altfor mye kjøp og salg i stedet for bytting i juniorgruppene. Ja, dessverre, Taggemåler'n er fullt oppmerksom på at mange juniorer tenker mer på pengene enn på frimerkene. Men dere som helst vil bytte skal ta det rolig. De virkelige filatelistene setter ikke pengene i første rekke, og derfor vil alle de som først og framst tenker på penger i forbindelse med frimerker før eller seinere forsvinne fra klubbene. Klubbstyrene bør imidlertid gjøre alt de kan for å innføre frimerkebytte på møtene. Å gå til forbud mot kjøp og salg er å ta for hardt i, men styrene skal ved iherdig arbeid gjøre hva de kan for å fremme interesse for bytte av frimerker og få vekk handelen. Juniorgruppene er ikke satt i gang for utdanne spekulanter.

Taggemåler'n.

„Studiesirkler“

Formannen i Arbeidernes Filatelistklubb forteller hvorledes arbeidet er lagt an

BJARNE HEGGAN

Redaktøren av tidsskriftet, har bedt meg om en uttalelse om arbeidet i studiesirkelen. Jeg kan fortelle at klubbens styre i de seinere årene ofte har hatt spørsmålet om opprettelse av en studiesirkel innen A.F.K. oppe på styremøtene. Frykten for ikke å kunne skaffe en dyktig ledelse har vært en hindring, uten en interessert og god ledelse kunde det hele lett bli en fiasko. En var imidlertid så heldig å få klubbens Norges-spesialist, hr. G. A. Karlsen, interessert i saken og dermed ble studiesirkelen et faktum. Hr. G. A. Karlsen har utført det grunnleggende arbeid. Det meldte seg 16 interesserte til studisirkelen og etterhvert har flere spurt om å få være med, men på grunn av liten plass og vanskeligheten med å få tilrettelagt stoffet for et større antall medlemmer har ikke dette latt seg gjøre. På møtene som holdes hver 14de dag — vi har hittil holdt bare 11 møter — får deltagerne forelagt forskjellige frimerker av 20 mm-utgaven til opplating og typing. Når dette er gjort kontrollerer lederen arbeidet hos hver enkelt av medlemmene. På de 4—5 første møtene gjennomgikk hr. G. A. Karlsen de forskjellige kjennetegn som karakteriserer typene og platene. Det ble referert artikler fra «Norges Frimerker», Nordisk F.T. og Norsk F.T. I sistnevnte blad har Johs. Jellestads artikler vært til stor hjelp. En liten plansje av et frimerke uten verdital i midten og i ovalbåndet er anskaffet til medlemmene for at de kan notere de forskjellige ting som særpreger de enkelte typer innen 20 mm-utgaven. For øvrig blir vannmerkesøking på frimerker, papirsorter og farger viet stor oppmerksomhet, likeså oppsetning og teksting av frimerker. I vanskelige tilfeller er det gjort henvendelser til eksperter på de forskjellige områder. Det har vært store vanskeligheter med å skaffe studiemateriell, men takket være medlemmene i A.F.K. som har stilt materiell til disposisjon for studiesirkelens medlemmer og andre interesserte, har det klart seg med dette og. Klubbens Norges-samling har vi utvidet til å omfatte også typer og plater. Det viser seg på studiesirkelens møter, når medlemmer med det samme samlerområde kommer sammen, at det er mange ting de kan lære av hver andre. Medlemmene kommer hverandre nærmere og blir bedre kjent med hinannen. Det legges ikke skjul på at mange av de ting som er blitt fortalt om de frimerker av 20 mm-utgaven som er behandlet i studiesirkelen før har vært

ukjent for dem, no derimot kan de type- og plate merkene sine og finner dermed større utbytte og glede av den spesialisering som hver enkelt har gått inn for. Alt som blir behandlet i studiesirkelen blir ført til protokoll av en valgt sekretær, og referatene fra studiesirkelen blir lest opp på klubbens medlemsmøter for at de andre medlemmene kan suge til seg lærdom om «Norges Frimerker».

Som avgift betales kr. 0,50 pr. møte. Disse pengene går til innkjøp av forskjellige ting som brukes i studiesirkelen. Det er f. eks. anskaffet en ringbok. I denne blir de forskjellige ting vedrørende studier av Norges frimerker innført, likeså blir de før omtalte plansjer brukt som illustrasjon. Videre er det i denne boken henvisninger til artikler som står i Nordisk F.T. og Norsk F.T. fra år tilbake. Fra høsten av blir det foretatt en omlegging av studiesirkelen, en inndeling i grupper, slik at de som interesserer seg for vannmerkesøking søker til gruppen for dette område, så blir det en gruppe for de som vil lære å plate og type sine merker, og egen gruppe for teksting og oppsetning.

Sesongen ble avsluttet med en konkurranse. Den gikk ut på å besvare forskjellige spørsmål vedrørende studiesirkelen og 20 mm-utgaven. Besvarelsene vedrørende 20 mm-utgaven viser, at deltagerne har fått den rette forståelsen av opplating og typing. At hr. G. A. Karlsens arbeid ikke har vært forgjeves viser den store framgang medlemmene i studiesirkelen har gjort. Det er hensikten å få dannet en elite av spesialsamlere innen klubben, slik at det med rette kan sies at nivået blir hevet. En del av studiesirkelens deltagere viser god teft og vil sikkert med tiden gjøre meget for norsk filateli. Skulde det være noen av leserne av tidsskriftet som har merker liggende som de vil ha plattet og typet, står vi til tjeneste med det. Vi gir for øvrig alle de opplysninger vi kan. En kan gjøre regning med hurtig og grei ekspedisjon, men husk å vedlegg returporto. All post vedrørende studiesirkelen sendes Arbeidernes Filatelistklubb, Olaf Ryes pl. 8, Oslo, merket «Studiesirkelen».

NORSK
FILATELISTFORBUND
1931

Meddelelser fra **FORBUNDET:**

Autorisasjon av frimerkehandlere

Rett som det er har det i den seinere tid kommet klager over de mange nye frimerkeforretninger som er dukket opp under krigen. Det hevdes at mange av disse drives av folk som mangler tilstrekkelig sakkunnskap og at innehaverne til dels er ungdommer som neppe har

den bevilling som kreves for å drive en slik forretning. Det er kommet så vidt at det gode renommé som de norske frimerkehandlere tidligere hadde er begynt å vakle.

For et års tid siden ble det fra Forbundet rettet en henvendelse til departementet om saken, men dette fant dengang ikke tilstrekkelig grunn til å utferdige ytterligere bestemmelser til regulering av handelen med frimerker.

Så fikk Forbundet i høst fra en av handlerne, hr. Odvar Johs. Witzøe, sendt et forslag om at Forbundet selv skulde autorisere frimerkehandlere og at kun autoriserte handlere skulde få anledning til å avertere i Forbundets tidsskrift. Hr. Witzøe vedla også et forslag til bestemmelser for oppnåelse av autorisasjon. Det er gledelig at dette initiativ kommer fra en av handlerne selv, at disse no innsær at noe må gjøres. Styret har enstemmig vedtatt dette forslag og deretter forelagt det for departementet som ikke har noe å bemerke til at vi setter saken i verk.

Styret har besluttet at fra 1. januar 1945 tar Norsk Filatelistisk Tidsskrift, ved siden av privatannonser og utenlandske annonser, kun inn annonser fra autoriserte frimerkehandlere.

De handlere som ønsker autorisasjon anmodes om snarest å sende inn sin søknad så saken kan være i orden til årsskiftet. De bestemmelser som kreves oppfylt for å oppnå autorisasjon er inntatt nedenfor.

Oslo, 6. oktober 1944.

NORSK FILATELISTFORBUND,
Per Gellein.

Bestemmelser for oppnåelse av autorisasjon som frimerkehandler.

Enhver person som ønsker å drive, eller driver, handel med frimerker i Norge kan søke autorisasjon av Norsk Filatelistforbund.

For å oppnå autorisasjon må følgende minstekrav oppfylles:

1. Søkeren må være bosatt i Norge og må være myndig.
2. De nødvendige papirer på at man har myndighetenes tillatelse til å drive handel med frimerker må foreligge. Igangværende forretninger må dessuten framlegge kvittering for betalt omsetningsskatt, eller erklæring fra skattemyndighetene om at slik skatt er betalt for salg av frimerker i tidsrommet før 1. oktober 1944. Kan sådan ikke forelegges av firmaer som bevislig har drevet frimerkeforretning i tiden før 1. oktober 1944, kan de heller ikke meddeles autorisasjon som nytt firma.
3. Søkeren må ha vært medlem av en klubb tilsluttet Norsk Filatelistforbund eller Nordisk Filatelist Forbund i minimum to sammenhengende år.
4. Som en sikkerhet for at søkeren har de nødvendige filatelistiske kunnskaper og at hans vandel er uklanderlig må anbefaling foreligge fra styret i den klubb hvor søkeren er medlem.
Er søkeren medlem av flere klubber, skal slik uttalelse avgis av den klubb hvor søkeren er hovedmedlem.
5. For autorisasjon betales første gang kr. 50,—. Fornyelse må skje hvert år innen jan. måneds utgang. For fornyelse betales kr. 5,—. Hvis fornyelse ikke er skjedd innen den fastsatte frist, annulleres autorisasjonen.

6. Hvis en autorisert ved sin vandel kan sies å skade de filatelistiske interesser, kan han fratages sin autorisasjon.

7. Hvis en annullert autorisasjon ønskes gjenopptatt, må ny autorisasjon søkes på samme vilkår som ved helt ny søknad.

8. Meldinger om autorisasjon innrykkes i hvert tilfelle i Norsk Filatelistisk Tidsskrift.

Det samme gjøres med autorisasjoner som annulleres.

9. Reglementet forandres når Norsk Filatelistforbund finner det nødvendig.

(i parentes bemerket)

av CAND. PHIL.

Klubbene og møteprogrammene

Jeg hører med til de, jeg hadde nær sagt ulykkelige, mennesker som av og til må foreta forretningsreiser. Vi filatelister hører for øvrig med til de lykkelige i så måte, for vi har våre samleverner og klubber land og strand rundt som vi kan oppsøke. Det gjør altså jeg, og følgen er at jeg ikke er så rent ulykkelig på mine reiser likevel.

Vi har mange klubber for tiden — hele 30 som er medlemmer av Norsk Filatelistforbund — men gjør de en innsats alle disse klubbene? Meningen er vel ikke at de bare skal være et samlingssted for frimerkesamlere, men at de også skal spre opplysning og skape interesse for vår hobby. Å nei, skal vi være ærlige så er det ofte så som så med det propagandistiske arbeid. Det er nok bare å kikke på møtereferatene i tidsskriftet. Det viser seg da ved å gjennomgå de numre som er utkommet i år at det bare er ca. halvparten som har innsendt møtereferater. De øvrige vet vi altså ingenting om. Av disse 15 klubbene er det en som har referat av bare ett møte og det hadde ikke foredrag. To av klubbene har bare referat fra et møte som ble avholdt som fest uten foredrag. En klubb har bare ett referat, men det er som referat fra et fellesmøte med en annen klubb. De øvrige klubbene viser alle livlig virksomhet.

No vil enkelte si at det er nok så lett vint å slutte at de øvrige klubbene ikke virker fordi om det ikke er innsendt møtereferater. Jeg vet at det er klubber som har vanskeligheter med møtelokaler o. l., men det jeg vil sette fingeren på er at altfor mange klubber drives som alminnelige omsetningssentraler for frimerker uten at foredrag og opplysende arbeid tillegges noen vekt. Så er det mange som svarer at det ikke er mulig å skaffe foredragsholdere, men det er ingen unnskyldning. Jeg kjenner en klubb som har nettopp denne vanskeligheten, men den har ordnet seg på den måten at formannen eller et av medlemmene velger en eller annen lærerik og interessant artikkel som så leses opp og eventuelt diskuteres. Et medlem i denne klubben som jeg snakket med fortalte, at medlemmene hadde hatt stort utbytte av denne ordningen. Vedkommende som fikk oppgaven måtte selv ved hjelp av forskjellige kilder forsøke å sette seg inn i stoffet og dermed utvidet han selv sine filatelistiske kunnskaper.

Han fortalte meg for eksempel at han hadde fått som oppgave å gjennomgå en artikkel om Hollands frimerker hvilket hadde til følge at han selv ble så interessert i landets frimerker at han straks gikk i gang med å planlegge en Hollands-samling. Det er ikke med den filatelistiske presse som med dagspressen at stoffet er gammelt dagen etter at avisen er lest. Nei, også stoff fra eldre årganger kan ha sin store interesse.

Den kilde jeg nevnte ovenfor kom for øvrig inn på en ting som ganske sikkert kunne være til stor hjelp for klubbene landet over. Han mente at Forbundet burde skaffe seg et bibliotek som forbundsklubbene kunne gjøre bruk av. Mange av de små klubbene har ikke råd til å grunnlegge et skikkelig bibliotek, og for dem ville det være ideelt om de kunne få låne den litteratur som måtte være nødvendig i et Forbundsbibliotek.

Alt i alt kan man nok si at mange av småklubbene enno er litt i villrede om hvordan de skal tilrettelegge arbeidet, men det er heller ikke tvil om at mange klubbstyrer mangler en god del fantasi ved tilrettelegging av programmene. De sitter altfor ofte og venter på at Forbundet skal gjøre alt arbeidet, men det er vel ikke meningen at Forbundet skal opptre som barnepike?

Nei, man bør huske på at en filatelistklubb skal være noe mer enn et møtested for en liten samlerklikk. Den skal drive propaganda for hobyen og legge sine programmer slik an at såvel viderekommende som begynner føler seg hjemme der og har utbytte av sitt medlemskap.

Cand. phil.

Møtereferater fra FORBUNDSKLUBBENE

D'herrer Sekretærer bes sørge for å sende inn referatutdrag omgående. Referatutdragene må være kortfattede, og skal være Redaksjonen i hende senest 10. i hver mnd. Sterkt forsinkede referater kan ikke påregnes inntatt.

Halden Filatelistklubb.

Det første møte i sesongen ble holdt i Fønix lokale den 11. oktober kl. 7.

Formannen ønsket velkommen til arbeidet i denne sesong og håpet at medlemmene vil få utbytte av arbeidet. Juniorklubben har har hatt møte og utarbeidet lover, som er blitt forelagt klubben til godkjenning.

Som tilsynsman for juniorklubben ble valgt H. Aarholt. Som nytt medlem ble opptatt hr. Bjørn Førland, Moss. Formannen redegjorde for programmene for sesongen. Det vil bli kaserier av forskjellige medlemmer og avholdt en utstilling i forbindelse med klubbens 5 års jubileum i februar 1945.

Som representanter til Forbundet ble valgt Alf G. Abrahamsen med hr. Lorentz Kreutz som suppleant.

Møtet sluttet kl. 9 og etter møtet ble der byttet merker. H. Aarholt, sekretær.

Kristiansands Filatelistklubb.

Møte nr. 209 ble avholdt på Katedralskolen tirsdag 22. august under ledelse av formannen.

Til stede var 13 medlemmer. Formannen ønsket de framkomte velkommen og uttalte håpet om en god høstsesong.

Man fikk så referat fra siste møte ved sekretæren.

Der forelå en søknad om opptagelse som medlem.

Til slutt sirkulerte en rekke utvalgshefter, men omsetningen var liten.

Møtet hevet kl. 22.

O. J. H.
*

Møte nr. 210 ble holdt på Katedralskolen tirsdag 12. september under ledelse av formannen.

Der var 13 medlemmer til stede.

Formannen åpnet møtet og gav ordet til sekretæren som refererte fra foregående møte.

Hr. Harry W. Scheie ble innvalgt som medlem av klubben.

I 5 minutter serien refererte formannen en interessant artikkel: Om anvendelsen av høye frimerkeverdier.

Der forelå en ny søknad om opptagelse.

Til slutt sirkulerte en rekke utvalgshefter.

Møtet hevet kl. 21.

O. J. H.

Kristiansund Filatelistklubb.

Årsmøtet ble holdt på Grand Hotell fredag 22. sept. Årsmøtet ble ledet av formannen Bjarne Glærum, som ønsket samtlige velkommen.

Årsberetningen ble referert ved sekretæren Gunnar Strømsholm og ble godkjent. Regnskapet ble ref. ved kassereren H. Kvande Petersen og ble gitt decharge.

Et forslag fra styret om kontingentforhøyelse ble vedtatt enstemmig.

Da medlemmene av det sittende styre nektet gjenvalg, ble følgende valgt som nytt styre: Formann Bjarne Tronsborg, sekretær P. M. Flo, og som kasserer M. Halse. Varamenn til styret ble Bj. Glærum og P. Paulsen Revisor P. Sund. Bibliotekar P. Paulsen og tilsynsman for juniors P. Paulsen. Som representant til Forbundet ble valgt Bjarne Tronsborg.

Til slutt takket den nye formann Bj. Tronsborg for den tillit medlemmene hadde vist ham og takket den avgående formann og det avgåtte styre for godt arbeid for klubben.

Mosjøen Filatelistklubb.

Den 26. april 1944 ble Mosjøen Filatelistklubb stiftet av følgende herrer: Sverre Amdam, Jahn Brechan, Henrik Brodtkorb, Walter Hagen, I. J. Hansen, Egil Hanssen, P. Nygård, Sigurd Svendsen, Leif Tungodden og Isak Wold. Til å utarbeide lovforslag for klubben valgte bilmekaniker Jahn Brechan, farmaceut Henrik Brodtkorb og handelslærer Leif Tungodden.

Neste møte, som ble klubbens første generalforsamling, ble besluttet avholdt onsdag 3. mai kl. 20, hvor følgende ble behandlet:

1. Klubbens lover, som det etter endel behandling, ble besluttet å omarbeide på enkelte punkter og forelegge neste møte til vedtakelse.

2. Valg.

a. Til styre ble følgende valt: Formann bilmekaniker Jahn Brechan, nestformann handelslærer Leif Tungodden, sekretær og kasserer Sigurd Svendsen.

b. Revisorer: Bokholder Sverre Amdam og kontorist P. Nygaard.

c. Bytteforstander: Postfullmektig Egil Hanssen.

På anmodning hadde hr. Hanssen tatt med sin Norges- og Skandinavia-samling, og medlemmene nyttet anledningen til å studere den interessante samling.

Møtet sluttet kl. 22.

Sekretæren.

Nordnøydalske Filatelistforening.

Det 379. medlemsmøte ble holdt onsdag den 26. april 1944 i Müllers hotell under ledelse av formannen, bokhandler C. Sparling. 32 medlemmer var til stede.

Etter fellesspisningen ble møtet satt. Her ønsket formannen samtlige velkommen møtt. Referatene fra siste medlems møte og siste styremøte ble lest av sekretæren, og begge referatene ble vedtatt enstemmig.

Formannen refererte brev av 22. mars 1944 fra Norsk Filatelistforbund. Heri meddeltes at kontingenten til forbundet framleis skal regnes etter kr. 0,25 pr. medlem om året. Likeens meddeltes at Oslo Filatelist-Klub og Nordenfjeldske Filatelistforening begge hadde besluttet å yte forbundet et engangsbidrag. Medlemmene erklærte seg enig i at vår forening no innbetalte sitt engangsbidrag med kr. 200,—.

Kveldens auksjon innbrakte kr. 402,—. Formannen takket auksjonarius for hans ledelse av auksjonen. Kjøpmann John Brækstad framviste så foreningens Norges-samling, og han knyttet en del bemerkninger til framvisningen, hvoretter møtet ble hevet.

Ernst Bach.

Det 380. medlemsmøte ble holdt onsdag den 24. mai 1944 i Handelsstandens hus under ledelse av formannen, bokhandler C. Sparling.

Etter at formannen hadde ønsket velkommen til et nytt møtelokale for denne kveld, ble protokollen fra siste medlemsmøte og siste styremøte referert av sekretæren. Referatene ble vedtatt uten bemerkninger.

Deretter refererte formannen Middelthonsaken og styrets forslag til svarskrivelse til Nordisk Filatelistforbund. Styrets forslag sammen med et endringsforslag satt fram av ingenjör Einar Dahl ble vedtatt.

Der ble framført en hilsen fra vårt æresmedlem dr. E. S. Platou. Fra overkonduktør C. B. Svenke var mottatt takkekort for foreningens hilsen til hans 75 års dag den 10. mai 1944.

Kveldens auksjon innbragte kr. 333,80. Fra ekspeditør Håkon Aune ble mottatt en gave in natura. Denne ble utloddet til inntekt for foreningen, hvorefter møtet ble hevet.

Ernst Bach.

*

Det 381. medlemsmøte ble holdt fredag den 9. juni 1944 i Müllers hotell under ledelse av formannen, bokhandler C. Sparling. 23 medlemmer var til stede.

Etter den vanlige felles-spising ble møtet satt av formannen, som ønsket samtlige tilstedeværende vel møtt, hvorefter han holdt en vakker minnetale over foreningens medlem, driftsingeniør ved Trondheim gassverk Øivind Kirksæter, som var avgått ved døden siden siste medlemsmøte.

Formannen henstilte til medlemmene å gi bidrag til foreningens 25 års beretning 1946. Fra dr. Arne Jermstad var mottatt takkeskrivelse for det tilsendte telegram til hans 60-årsdag.

Kjøpmann John Brækstad holdt så et kåseri om Canada og dette lands frimerker ledsaget av framvisning av sin rikholdige samling av dette lands frimerker. I sin takketale til kassøren uttalte formannen bl. a. sin hjerteligste takk, og han henstilte til medlemmene i sine samlinger å ta med de uteneuropeiske land, og Canada er et meget godt land å samle på, og merkene er overkommelig når unntas de aller første merkene.

Kveldens auksjon ble ledet av kontorsjef Gathe, og den innbragte kr. 280,35. Formannen takket auksjonarius for hans ledelse av auksjonen, hvorefter møtet ble hevet.

Ernst Bach.

Oslo Filatelist-Klub.

Møte nr. 1172 ble avholdt i Peder Clausens gt. 4 den 4. september 1944 kl. 19,30 under ledelse av formannen Arnstein Berntsen. Til stede var 80 medlemmer.

Det var det første møte i høstsesongen og formannen ønsket medlemmene velkommen igjen etter ferien.

Referat fra foregående møte ble opplest og vedtatt.

Et medlem ble opptatt, nemlig:

830 Husmor fru Betsy Tørjensen, Postboks 209, Sandvika.

3 nye anmeldelser ble referert.

I en skrivelse fra Postmuseet i Stockholm, ber det å få oversendelse klubbens publikasjoner som kan være av interesse, og styret har besluttet å oversende disse.

Kjøpmann I. I. Jacobsen holdt aftenens kåseri over emnet «Litteratur og litteratur».

Hein Torgersen.

*

Møte nr. 1173 ble avholdt i Peder Clausens gt. 4, den 18. september 1944 kl. 19,30, under ledelse av formannen Arnstein Berntsen.

Til stede var 94 medlemmer og 5 gjester.

Referat fra foregående møte ble opplest og vedtatt.

Følgende nye medlemmer ble opptatt:

831 Bokholder Olav Nyhus, Bergslisens gt. 11, 2. oppg., Oslo.

832 Invalidd Ibb Enge, Lerviklandet.

833 Forretningsfører Axel Theodor Larssen, Bygdøy Allé 57, Oslo.

1 anmeldelse ble referert.

3 livsvarige medlemmer:

380 N. Bungard, Oslo.

483 Einar Øiseth, Oslo.

623 Trygve Sommerfeld, Oslo.

Følgende 15 representanter og 5 varamenn til Norsk Filatelistforbund ble valgt med akklamasjon:

Representanter: Anton Holmboe, Per Gellein, M. C. Rosenhayn, Jarle O. Stensdal, Viggo Duner, Hans E. Matfeld, Egil Meidel Hopp, Anders Trøsvik, Yngve Buchholz, Dan Thune-Larsen, Odvar Johs. Witzøe, Arnstein Berntsen, I. I. Jacobsen, Bjarne Gundersen og Henrik Thrapp-Meyer.

Varamenn: Joh. Noodt, Omar Eliassen, B. Sandved, Villh. Aarøe og Bjarne Grøntvedt.

Man gikk så over til aftenens foredrag «Blandt hval og mannfolk» av hr. Leif Sørsdal. Hr. Sørsdals foredrag var meget interessant og av de framviste lysbilder fikk man et godt inntrykk av livet på fangstfeltet. Formannen takket hr. Sørsdal og medlemmene sluttet seg til med kraftig applaus.

Som siste post på programmet meddelte formannen at man var kommet over en ny forfalsknings sak, nemlig falske 50 øre V. m/v. Witzøe redegjorde for denne sak.

Hein Torgersen.

Sandnes Filatelistklubb.

Den 22. september avholdtes møte nr. 36. Dette møte var det første etter ferien. Til stede 22 medlemmer.

Formannen åpnet møtet med å ønske medlemmene velkommen. Deretter refererte han et par skrivelser.

En fra Oslo Filatelistklubb med referat fra den ekstraordinære generalforsamling hvor hr. Middelthun, Stavanger, ble ekskludert. Videre regnskap fra Norsk Filatelistisk Tidsskrift for 1942—43 under Harald Rising.

Som klubbens representant overfor Norsk Filatelistforbund ble valgt hr. Arne Thorsen, Sandnes. (Ny.)

En liten konkurranse som ble avholdt mellom medlemmene ble vunnet av Thor Sivertsen.

Formannen holdt så et kåseri over interessante samleområder, og han hadde denne gang valgt Belgisk Kongo.

Som komité til å ta seg av opprettelsen av en juniorgruppe ble valgt: Lars Vølstad, Olav Bjelland og Olav Nygård.

Som program på neste møte blir foredrag av borgermester Middelthun, Stavanger om Tidsskriftsaken.

Møtet slutt kl. 22,30.

H. Pettersen.

*

Møtet 5. oktober ble åpnet kl. 20,15 av formannen som straks gav ordet til borgermester Middelthun, Stavanger, som holdt det foredrag han unntot å holde på den ekstraordinære generalforsamling i Oslo Filatelistklubb 29. juni d. å.

Det halvannen time lange foredrag var godt tilrettelagt, og det interesserte selsvagt medlemmene å høre saken fra denne side også, etter å ha mottatt det stenografiske referat fra Oslo Filatelistklubb. Middelthun gjennomgikk sine artikler i Nordisk Fil. Tidsskrift en for en og pointerte sterkt at for ham var det ganske uforståelig hvorledes disse artikler hadde skadet norsk filateli.

Foredraget, som dessverre måtte bli litt forkortet da Middelthun skulde reise tilbake med toget fra Sandnes kl. 10,05, fikk livlig applaus, og formannen takket Middelthun for hans elskverdighet ved å komme og holde dette foredrag.

Formannen refererte et par skrivelser.

Det ene fra Norsk Filatelistklubb, hvori de gjør oppmerksom på de nye falske 50 øres V. med vannmerke.

Det annet brev var fra formannen i Oslo Filatelistklubb, hr. Arnstein Berntsen, hvori han beklager ikke å kunne love å sende klubben foredrag til møtene som den hadde bedt om.

Resten av kvelden gikk med å se i utvalgshafter samt vanlig bevertning av brus og krisekaker.

Møtet slutt kl. 11.

Hans Pettersen, sekretær.

Skien Filatelistklubb.

Klubben avholdt sitt første møte etter sommerferien mandag 25. september under ledelse av formannen, kjøpmann Peder Jensen.

En del skrivelser som var innløpet i sommerhalvåret ble referert. Det ble videre bestemt at det skulde avholdes 2 møter i måneden, istedetfor som tidligere 1.

Som representanter til Forbundsstyret i Norsk Filatelistforbund ble valgt henholdsvis formannen og viseformannen hr. ingeniør J. Benn Johnsen. Som varamann for disse valgte forhenneværende forvalter Olav Hegland.

2 nye medlemmer ble innvotert på møtet.

Foreningens medlemsantall er no 60.

15 medlemmer var til stede på dette møte. *Sekr.*

Tønsberg Filatelistklubb.

Den 20. september 1944 holdtes det 171. medlemsmøte i Hotell Royal under ledelse av formannen, Eug. Hanssen. 26 medlemmer var til stede.

Erling Brønning, Kolberg, Nøtterøy, ble opptatt som medlem. Likeledes ble Odvar Witzøe enstemmig opptatt som B-medlem.

Førstefullmektig ved Tønsbergs Postkontor, hr. Borvik, kåserte om en dag på postkontoret.

Neste post på programmet var auksjon. Der var framlagt 7 objekter. Nr. 1 — 100 stk. 4 skill. Nr. 2 — 55 stk. 4 skill. Nr. 3 — 140 stk. 3 skilling posthorn. Nr. 4 — 1 stk. 5 kr. Kong Håkon 1937. Disse objekter oppnådde ikke tilstrekkelige høye bud og ble ikke solgt. 12 stk. ubrukt 20 øre type I fra 1940, 20 kr. flypost fra Sverige og 1 helark 2 øres polmerker ble solgt til forholdsvis bra priser. Referertes forskjellige skrivelser. Møtet hevet. *H. K.*

*

Den 4. oktober 1944 holdtes det 172. ordinære medlemsmøte i formannens privatbolig.

Der forelå en foreløbig melding om at et nr. av Nordisk var kommet bort under transport. Forelå skriv fra forbundets formann i anledning en forfalskning av 50 øres V med v.m. En redegjørelse fra Witzøe, samt et fotografi med sammenstilte ekte og uekte merker sirkulerte blant de tilstedeværende. Lærer Odd Østbye framviste et par filmer.

Kl. 22,25 ble møtet avbrutt av flyalarm.

H. K.

Medlems-annonser.

På denne plass kan medlemmer få innrykket annonser på inntil 5 petilinjor for kr. 3,00, som må betales ved bestillingen.

Sverige luftpost 1920 kompl. ubrukt med omvendt påtrykk. Garanti. Ønskes byttet i Ibsen, Nansen I, Holberg, 100 serier av hver, ubrukt.
Hein Torgersen, Skogvn. 7, Oslo. Tlf. 48 768.

Jeg kjøper konvolutter med postverkets forskj. spesialstempler, helst før 1940. Send liste over hvilke stempler samt pris. Samtidig vil jeg gjerne kjøpe eldre Norgeskataloger før 1941. Har bl. a. i bytte et svensk frimerkealbum over Sveriges frimerker til og med Folkeskolens 100 års. jub.
Arvid Gahr, Anne Mariesv. 20, Vinderen pr. Oslo.

Norge nr. 1. Søker til samling steds og nr. stempler. Mangler mange. Betaler kontant eller gir gode norske merker i bytte.
Stian Sanness, Havsfjordgt. 31 B, Oslo.

Til min stempelsamling — Norges poststempler på 20 øre Snorre — trenger jeg enno mange merker. Hele stemplet på merket.
Hans Bj. Korsmo, Fr. Gladsgt. 22 A IV, Oslo.

Tyskland saml. til 32, RM. 2800,— etter Senf 42. Tyrkia XII Int. Kvinne Kongress komplett tilsalgs. Gi bud. Sender utvalg Franske og Brit. Kol., Brasil og U.S.A. samt diverse oversjøisk og Europa.
Joh. D. Behrens, P.B. 72, Kristiansand S.

Ønsker kjøpe eller låne par eller flere sammenhengende, 20 øre, Norgeskatalogen nr. 39 II, for opplatning/studier.
C. M. Henriksen, Fagerborggt. 40, Oslo.

Nyhetsutvalg sendes best og billigst. — Henv.
Tom Kallevig, Madserud allé 33, Oslo.

Jeg ønsker utvalg tilsendt over Norske ubr. merker, fra nr. 1 til 137 etter Norgeskatalogens nr. Likeledes kjøper jeg også Norske Bypostmerker. Send meg utvalg.
O. Grude-Nilssen, Stentøimagasinet, Kristiansand S.

Jeg søker en mindre samling frimerker utg. før 1890. Gjerne oversjø. Kan avgi pen skand. samling i bytte (AFA ca. 1500 kroner).
M. Tølfby, Kreditkassen, Oslo.

Jeg søker Bypost — Marginaler — Massevare før 1910 — Stempler — Frimerkehefter av nr. 76, 77, 79, 99 og 103. Kjøp eller bytte.
Dan Thune-Larsen, Kongensgt. 33, Oslo.

Bedre koloni og Oversjømerker byttes i Europamerker. Basis Yvert 1944.
H. C. Sætrang, Høvik.

Ønsker kjøpe Norsk F.T. nr. 1 og 2 av 2. årg. Eventuelt kan nr. 1 av 1. årg. gis i bytte.
Knut Sørvig, Middelhunsgt. 9, Oslo.

Norge: 100 serier Provisorier 1927 ubr. prima ønskes kjøpt eller byttet. 12 øre mattgrøn m. m. kan eventuelt gis i bytte.
Hein Torgersen, Skogvn. 7, Oslo. Tlf. 48 768.

Annonsemanuskripter

må heretter være forretningsføreren, adr. Nytorget 5, Oslo, ihende *senest* den 8. i hver måned.

Rylunds Frimerkealbum over hele Skand. Pris kr. 2,— + porto kr. 0,14.
Frimerkepinsetter. Prima rustfritt stål. 13 cm. lang. Pris kr. 5,— + porto.

Bjarne P. Nygård Normannsgt. 33, Stavanger

Kjøper følgende helark: Nr. 12b, 17b, 22b, 48a, 48b, 50b, 73, 75, 76, 85a, 86b, 92a, 102a, 107, 110 I, 110 II a, 110 II b, 111, 112, 113, 168a, samt 96, 99, 100, 103, 104, 105, 109 på gullig papir. Tj.m. nr. 6b, 12, 17, 32b. Return. 1 og 2. (Nk. 1944.) — Tilbud i dette blads eksp. mrk. «Helarksamling».

Godt utvalg

i nyere norske og utenlandske serier.

E. BORGLIN, Vibes gt. 14, — Oslo.

«BREVKVELD»

Hamar Filatelistklubb avholder brevkveld 20/11-44. Filatelister i inn- og utland som ønsker forbindelse med våre medlemmer kan tilskrives oss merket «Brevkveld». Våre medlemmer har svarplikt.

Kan noen skaffe meg en eller flere av følgende marginaler på tjenestemrk.: Nr. 2 - april 31, juli 33. Nr. 4 - des. 26, jan. 27, juli 29, aug. 30, okt. 30, sept. 31, aug. 33. Nr. 23 - jan. 36, juni 36. Nr. 25 - feb. 36, des. 36, mars 37.

DAN THUNE-LARSEN, Kongensgt. 33, Oslo

Frim.pakker. Alle forskj. 100 Danmark kr. 5,—, Jugoslavia kr. 8,—, 100 Skand. kr. 5,—, 100 hele verden kr. 5,—. I oppkrav + porto.

E. FJETLAND, Imslund

Ønskar Frimærksbytte

med norske samlare.

Odort Krüger, Posttjänstman
NYKÖPING - SVERIGE

Følgende feilfrie V merker kjøpes:

Nk. 44 nr. 266 ubr. og br. kr. 28,—, nr. 269 ubr. kr. 50,— og br. kr. 24,—, nr. 270 ubr. kr. 80,— og br. kr. 26,—, nr. 271 ubr. kr. 150,— og br. kr. 40,— pr. hundrede.

HARALD HOFF, ÅLESUND

Helsaksamlere! — Kortbrev, stpl. med signet istedenfor ordinært datostpl., under krigsoperasjonene nordpå i 1940 og omtalt i Morgenpostens Frim.sp. 11. aug. 42, tilsalgs til høystbydende. Kortbrevets ekthet er gar. av stedets postmester og må regnes som et unikum.

K. J. RØSSBERG - Slottsbrog. 1, Porsgrunn

Kroatia: Porto 0,50, 1 og 2 kuna, Kr. 1. Tvungne till.merk. 5 og 10 kuna — Kr. 2. Arb.tjeneste II — blokkatts (5-bl.) — Kr. 110,—.

Finnland: Svinhuvud — 0,60, Cath — 0,70, Aero — 0,75. Feltp.merk. litet grøn — 1,20 litet fiolett — 0,70.

Holland: Legion (2 v.) — 3,50.

ARVID SIVERTSEN, boks 316, Trondheim

Nye prislister 1945

sendes mot kr. 0,50 i frimrk.

Helst 1, 2, 3, 12 og 14 øres.

FILATELISTEN

Haugaleitet 15 II - Haugesund

1, 2, 3, 7, 10 (hvit), 12 og 14 øres samt 5 Kr. V merker kjøpes til Norgeskatalogens pris. 10 øre V kr. 1,50 pr. 100. Tilbud ønskes på inntil 25 kompl. sett av Jub. 1914, Nordpol, Svalbard, Ibsen, Abel, Olav, Nordkapp I og III, Bjørnson, Nansen I og II, Holberg, Håkon 37, Maud, Hålogaland, Redning, Legion, Universitetet, Quisling, Nordraak og Rikstinget.

RAYNOLD F. LORENTZSEN — Leirfjord

Følgende feilfrie, ubrukte merker kjøpes:

Nk. 44 nr. 97, 98, 101a, 129, 142, 155, 168b, 170, 171, 174, 175, 178, 179, 186, 187, 188, 190, 192, 212, 217, 218, 219, 221a, 222a, 235, 257, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 305, 306, 307, 308, 311, 312, 313, 314, 315, tj.m. nr. 3, 5, 9, 13, 21, 29, 30, 41. Pristilbud pr. 100 bes vedlagt sendingen.

HARALD HOFF
ÅLESUND

Finnland: Afa nr. 182 — 2500 stk., 156 — 1500 stk., 183 — 350 stk., 184 — 1000 stk., 158 — 1500 stk., 185 — 3000 stk., 205 — 3000 stk., 186 — 600 stk., 160 — 1300 stk., 206 — 600 stk., 161 — 1800 stk.

Holland: Afa nr. 173 — 1500 stk., 178 — 1500 stk., 179 — 6000 stk., 257 — 1000 stk., 258 — 400 stk., 274 — 100 stk.

Hol. India: Michel 193 I og II — 100 stk. Selges helst samlet.

ARVID SIVERTSEN, boks 316, Trondheim

Tilbud i Norge

1929, 14 øre på 2 skill 2	o	kr. 1,50
1942, Riksting	»	0,75
» Wessel	»	0,25
» Nordkapp III	o	» 2,50
1943, Grieg	»	0,60
» Grieg, f.d.b.	»	2,50
» Landshjelpen	»	1,25
» Landshjelpen, f.d.b.	»	1,50
1944, Sjøhjelp	»	1,25
» Sjøhjelp, stpl. utgivelsesdagen	»	1,50
» Nordsjøflyvning	»	0,75
» Nordsjøflyvning, stpl. utg.dg.	»	1,—

Danmark, 1944, 20 øre Ole Rømer, f.d.b. » 0,50

PAKKER:

75 f. Norge kr.	1,25	100 f. Sverige kr.	2,25
100 f. » »	3,—	150 f. » »	6,—
125 f. » »	6,—	100 f. Finnl.	» 5,50
150 f. » »	11,—	100 f. Ungarn	» 2,25
175 f. » »	20,—	200 f. » »	» 6,—

Levering forskudd eller postoppkrav.
Utvalg sendes mot rek.porto kr. 0,60.
Porto ekstra. o betyr ubrukt.

Bjarne P. Nygård

Normannsgf. 33, Stavanger